

ታማኝ ሁን

የ1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ፣ የቲቶና የፊሊሞና
መልእክቶች

እንዴት አድርገን ለቃሉ፣ ለሥራችንና እርዳታችንን
ለሚሹ ታማኝ እንደምንሆን

ጽሑፍ፡- በዋረን ዌርዝቢ

ትርጉም፡- በመስፍን ታዩ

እርማት፡- በግርማዊና በፍቃዱ ገብሬ

Copyright © 2000 by SIM Ethiopia. Originally published in English under the title of BE FAITHFUL, copyright © 1981 by SP Publications, Inc. ChariotVictor Publishing, 4050 Lee Vance View, Colorado Springs, Colorado 80918 U.S.A.

All rights reserved.

ማውጫ

መቅደም	ገጽ
የ1ኛ ጢሞቴዎስ አስተዋጽኦ	
1. በሥራው ላይ መቆየት (1ኛ ጢሞ. 1)	1
2. አገልግሎት ወይስ የመድረክ ትዕይንት (1ኛ ጢሞ. 2)	13
3. መሪዎችን ተከተል (1ኛ ጢሞ. 3)	26
4. የእግዚአብሔር ሰው መሆን እንዴት እንደሚቻል (1ኛ ጢሞ. 4)	39
5. የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት (1ኛ ጢሞ. 5)	52
6. ከበላይ አካላት የሚተላለፉ ትእዛዛት (1ኛ ጢሞ. 6)	65
የቲቶ መልእክት አስተዋጽኦ	
7. የኛ ሰው በቀርጤስ (ቲቶ 1)	79
8. ጤናማ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ሊኖረን እንደሚችል (ቲቶ 2-3)	90
የ2ኛ ጢሞቴዎስ አስተዋጽኦ	
9. የበረቱ ክርስቲያኖች (2ኛ ጢሞ. 1)	104
10. ሁኔታውን ማወቅ (2ኛ ጢሞ. 2)	117
11. ከማለቁ በፊት ምን ማድረግ እንደሚገባ (2ኛ ጢሞ. 3)	129
12. የመሰነባበቻ ቃላት (2ኛ ጢሞ. 4)	141
የፊሊሞና መልእክት አስተዋጽኦ	
13. የሁለት ከተሞች ታሪክ	154

መቅድም

ጢሞቴዎስ በኤፌሶን ውስጥ ባለችው ቤተ ክርስቲያን በጣም ደስተኛ አልነበረም። እንዲሁም ቲቶ በቀርጤስ ደሴት ላይ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ነበረ። ጳውሎስ ለሁለቱም ሰዎች እንዲህ አላቸው፡- «ታማኝ ሁኑ! ምን ጊዜም ግቡ ሳይደርስ ተስፋ ቆርጦ ሩጫውን መተው አይገባም።»

ጳውሎስ ዛሬም ያሉት አብያተ ክርስቲያናት ይህን መልእክት እንዲሰሙና በአንክሮ እንዲያስቡበት ይፈልጋል። እባካችሁ እነዚህ የመጋቢነት መልእክቶች ለመጋቢዎችና ለሌሎች «የሙሉ ጊዜ ክርስቲያን አገልጋዮች» ብቻ ናቸው ብላችሁ አታስቡ። እነዚህ ሦስት ደብዳቤዎች ለሁሉም ክርስቲያንና ለእያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አባል የተጻፉ ናቸው።

ጳውሎስ በግሪክ ቃል «ፒስጦስ» ወይም «ታማኝ» የሚለውን ቃል በእነዚህ ሦስት ደብዳቤዎች ውስጥ ቢያንስ አሥራ ሰባት ጊዜ ያህል ተጠቅሞአል። ይህ አቢይ አሳብ በየምዕራፉ በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ ይቀጥላል። ለቃሉ ታማኝ ሁን! ለምትሠራው ሥራ ታማኝ ሁን! ለምታገለግላቸው ሰዎች ታማኝ ሁን። እግዚአብሔር ታማኝ ነውና።

በፊሊሞና መጽሐፍ ላይ አንድ ተጨማሪ ምዕራፍ አክያለሁ። ምንም እንኳን ፊሊሞና መጋቢ ባይሆንም፣ ጳውሎስ ለእርሱ የጻፈው መልእክት ከዚህ መጽሐፍ ዋና አሳብ ጋር በትክክል ይዛመዳል። ፊሊሞና በኮበለለው ባሪያው በአናሲሞስ የተነሣ ከችግር ላይ ወድቆ ነበር። ስለዚህም የጳውሎስ ምክር ፊሊሞና ያንን ችግር በመፍታት ለጌታ ታማኝ እንዲሆን አበረታታው። ይህ ደብዳቤ፣ እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ ለእኛ ያደረገውን ነገር በሥዕላዊ መግለጫ የሚያቀርብ ግሩም ታሪክ ነው።

የዊተን ኮሌጅ ፕሬዚዳንት የነበሩት ዶክተር ሬይሞንድ ኤድማን ክርስቲያናችን እንዲህ ብለው ያሳስቡ ነበር። «ምን ጊዜም ግቡ ሳይደርስ ተስፋ ቆርጦ ሩጫውን መተው አይገባም።» እውነታቸውን ነበር። የርሳቸውን ምክር ለመከተል የደፈርነውም ሰዎች፣ እግዚአብሔር መቆየት የምንችልበትን ኃይል እንደሚሰጠን ለማወቅ በቅተናል።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ሁለት አበይት አላማዎችን እንድታከናውኑ እፈልጋለሁ፡- 1ኛ) የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት ለመረዳት እንድትችሉ እና 2ኛ) ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያናችሁ ጋር የጠበቀ ኅብረት

እንዲኖራችሁ ለማበረታታት ነው። እኔና እናንተ እግዚአብሔር ለሰጠን
ሥራ ታማኞች ከሆንን፤ የእርሱ ሥራ በስኬታማነት ይከናወናል፤
ስሙም ይከበራል። ከዚህ የበለጠ ምን መጠየቅ እንችላለን?

ዋረን ዌርዝቢ

የጳውሎስን የሕይወት ታሪክ ቅደም ተከተል

በተመለከተ አጭር ልዩ ማስታወሻ

በ57 ዓ.ም. አካባቢ ጳውሎስ በኢየሩሳሌም ታስሮ ነበር። እንዲሁም ለሁለት ዓመታት ያህል በቂሳርያ በእስር ቤት ይጠበቅ ነበረ (የሐዋ. 21: 19-26: 32 ተመልከቱ)። በቂሳር ፊት ቆሞ መልስ ለመስጠት ጳውሎስ ሮም የሄደበት ጉዞ የተጀመረው በመስከረም 59 ዓ.ም. ነበረ። መርከብ ተሰብሮ ማልታ በምትባለው ደሴት የሦስት ወራት ቆይታ ካደረገ በኋላ፥ በ60 ዓ.ም. በየካቲት ወር ሮም ደረሰ (ሐዋ. 27-28 ተመልከቱ)። ከዚያም ራሱ በተከራየው ቤት ለማገልገል ነጻነት አግኝቶ ኖረ።

ጳውሎስ ከተከሰሰበት ክስ ነጻ በመሆን ለተከታዮቹ ለሁለት ዓመታት በተለያዩ ቦታዎች ከማገልገሉም በተጨማሪ፥ 1ኛ ጢሞቴዎስንና ቲቶን ጻፈ።

በ65 ዓ.ም. አካባቢ እንደነገረ ታሰረ። በዚህም ጊዜ በጨለማ ክፍል ውስጥ እንዲቀመጥ ተበየነበት። የመጨረሻ ደብዳቤው የሆነውን 2ኛ ጢሞቴዎስ የጻፈው ከዚያ በኋላ ነበር።

ኤፌሶን፥ ፊልጵስፆስ፥ ቆላስይስ፥ እንዲሁም ፊሊሞና የተጻፉት መጀመሪያ ሮም ውስጥ ታስሮ ሳለ ነበር።

የ1ኛ ጢሞቴዎስ አስተዋጽኦ

ዋና አሳብ፡- የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት እንዴት ማስተዳደር እንደሚቻል (3: 15)

1. ቤተ ክርስቲያንና መልእክቷ፡- ምዕራፍ 1

1: 1 ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት ማስተማር (1: 1-11)

1: 2 ወንጌልን ማሰራጨት (1: 12-17)

1: 3 እምነትን ከጥቃት መከላከል (1: 18-20)

2. ቤተ ክርስቲያንና አባሎችዋ፡- ምዕራፍ 2-3

2: 1 የሚጸልዩ ወንድሞች (2: 1-8)

2: 2 የሚታዘዙ እህቶች (2: 9-15)

2: 3 ብቁ የሆኑ መጋቢዎች (3: 1-7)

2: 4 ብቁ የሆኑ ዲያቆናት (3: 8-13)

2:5 ሰናይ ምግባር የተላበሱ ምዕመናን (3: 14-16)

3. ቤተ ክርስቲያንና አገልጋይዎ: - ምዕራፍ 4

3: 1 ቃሉን የሚሰብክ መልካም አገልጋይ (4: 1-6)

3: 2 በቃሉ የሚኖር ፈሪሃ-እግዚአብሔር ያደረበት አገልጋይ
(4: 7-12)

3: 3 በቃሉ የሚያድግ አገልጋይ (4: 13-16)

4. ቤተ ክርስቲያንና አገልግሎት - ምዕራፍ 5-6

4: 1 በዕድሜ የገፉ አባሎች (5: 1-2)

4: 2 በዕድሜ የገፉ ባልቴቶች (5: 3-10)

4: 3 ለወጣት ባልቴቶች (5: 11-16)

4: 4 ለቤተ ክርስቲያን ሹማምንት (5: 17-25)

4: 5 ለአገልጋዮች (ባሪያዎች) (6: 1-2)

4: 6 ለሐሰተኛ አስተማሪዎች (6: 3-10)

4: 7 ለመጋቢው (6: 11-16፤ 20-21)

4: 8 ለሐብታሞች (6: 17-19)

በሥራው ላይ መቆየት

1ኛ ጢሞቴዎስ 1

«ለትንሽ ደመወዝ፥ ለሚሸነቁጥ ብርድ፥ ለረዥም የጨለማ ወራት፥ ለማያቋርጥ አደጋ፥ በኋላም መመለስ አጠራጣሪ ለሆነበት አደገኛ ጉዞ ወንዶች ይፈለጋሉ። በዚህም ሁሉ ስኬታማ ሆነው ካለፉም ክብርና ዝና ያገኛቸዋል»።

ይህ ማስታወቂያ በላንደን ከተማ በአንድ ጋዜጣ ላይ ወጥቶ ብዙ ሺህ ወንዶች አመልክተው ነበር። ማስታወቂያው ተፈርሞበት የነበረው፥ በሰር አርነስት ቫክለተን በተባሉ ታዋቂ የሰሜን ዋልታ አላሽ ስለነበረ ማስታወቂያውን ልዩ አደረገው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ለሠራተኞች ማስታወቂያ አውጥቶ ቢሆን ኖሮ፥ ማስታወቂያው ከዚህ በታች የቀረበውን ሊመስል ይችል ነበር፡-

«ለቤተ ክርስቲያኔ ግንባታ ሥራ አስቸጋሪ የእገዛ ተግባር ለማከናወን የሚችሉ ወንዶችና ሴቶች ይፈለጋሉ። ብዙ ጊዜ አብረዋችሁ የሚሠሩት እንኳ ሳይቀሩ አይረዷችሁም። ከማይታይ ጠላት የማያቋርጥ ውጊያ ይገጥማችኋል። ምናልባት የድካማችሁን ዋጋ አታዩም ይሆናል። ሥራችሁ በሙሉ እስካልተጠናቀቀ ድረስ ሙሉ ሽልማታችሁንም አታገኙም። ይህ ሥራ ምናልባት ቤታችሁን፥ ፍላጎታችሁን፥ ሕይወታችሁን ሳይቀር ያስከፍላችሁ ይሆናል።»

ከእነዚህም የመመዘኛ ነጥቦች ባሻገር፥ ኢየሱስ ክርስቶስ ሁለንተናቸውን በደስታ ለእርሱ የሚሰጡትን የብዙ ሰዎች «ማመልከቻ» ይቀበላል። እርሱ በእርግጥ ማንም ሰው ሊሠራለት የሚችል ከሁሉም በላይ የላቀ ጌታ ነው። ቤተ ክርስቲያንን የመገንባቱ ሥራም አንድ አማኝ ሕይወቱን ሊሰጥ የሚችልበት ከሁሉም የላቀና ወደር የማይገኝለት ተግባር ነው።

ጢሞቴዎስ፥ ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያኑ ግንባታ ሥራ የበኩሉን እገዛ እንዲያደርግ ላቀረበለት ጥሪ አዎንታዊ ምላሽ የሰጠ አንድ ወጣት ነበር። እርሱ ከሐዋርያው ጳውሎስ ልዩ ረዳቶች አንዱ ነበር። ከቲቶ ጋራ በመሆን፥ ጢሞቴዎስ ጳውሎስ በመሠረታቸው አቢያተ ክርስቲያናት ውስጥ ለአንዳንድ አስቸጋሪ ጉዳዮች መፍትሔ ሽቷል። ጢሞቴዎስ

ያደገው ሃይማኖታዊ እንቅስቃሴ በሚካሄድበት ቤተሰብ ውስጥ ሲሆን (2ኛ ጢሞ. 1:5)፤ በክርስቶስ ወዳለው እምነት የመጣውም በራሱ በጳውሎስ ምስክርነት ነበር። ይህ ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ለምን፡- «በእምነት እውነተኛ ልጄ» እንዳለው ያስረዳል (1ኛ ጢሞ. 1:2)።

ጢሞቴዎስ የተወለደው ከሁለት የተለያዩ ዘሮች ነበር። እናቱ አይሁዳዊት ስትሆን፤ አባቱ ግሪካዊ ነበር። ለክርስቶስ በጣም የተሰጠ ስለነበረ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያኑ መሪዎች ለጳውሎስ ነገሩለት። ጳውሎስም ለሚስጦናዊ አገልግሎቱ ተጨማሪ ሠራተኛ አድርጎ ተቀበለው (የሐዋ. 16:1-5)። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ለዚህ አገልግሎቱ እንደተመረጠ ብዙ ጊዜ ያስታውሰው ነበር (1ኛ ጢሞ. 1:18፤ 4:14)። ጢሞቴዎስ ለጌታ ታማኝ ነበረ (1ኛ ቆሮ. 4:17)። እንዲሁም ለእግዚአብሔር ሕዝብ በቅንነት የሚጨነቅ ሰው ነበረ (ፊሊ. 2:20-22)።

ነገር ግን ከተቀበለው ጥሪ፤ ከጳውሎስ ጋር ከነበረው ጥብቅ ግንኙነትና ከተሰጡት መንፈሳዊ ስጦታዎች ባሻገር፤ ጢሞቴዎስ በቀላሉ ተስፋ የሚቆርጥ ሰው ነበር። ጳውሎስ ከጢሞቴዎስ ጋር ሊሰነባበት በደረሰ ጊዜ፤ በኤፌሶን እንዲቆይና ሥራውን እንዲጨርስ አበራቶት ነበረ (1ኛ ጢሞ. 1:3)። በግልጽ እንደሚታየው፤ ጢሞቴዎስ የጤና ችግሮችና (1ኛ ጢሞ. 5:23) ተስፋ የቆረጠባቸው ጊዜያት ነበሩት። ስለዚህም የተወሰኑ የቤተ ክርስቲያን ምእመናን መጋቢያቸውን እንደ እግዚአብሔር አገልጋይ አድርገው በመቁጠር ተገቢውን አክብሮት እንዳልሰጡት ለመመልከት ይቻላል (1ኛ ጢሞ. 4:12፤ 2ኛ ጢሞ. 2:6-8)።

ኤፌሶን አንድን ቤተ ክርስቲያን በመጋቢነት ለማገልገል ቀላል ቦታ አልነበረችም። («ቀላል ቦታዎች» ይኖራሉን? መኖራቸውን እጠራጠራለሁ)። ከተማይቱ ዲያና በተባለች የዝሙት ጣዖት አምልኮ የተሞላች ነበረች። የወሲብ ፍላጎት የሚቀሰቅሰው ምስኪ ማንኛውንም ዓይነት የዝሙት ተግባር ለማከናወን ረድቷል (የሐዋ. 19 ተመልከት)። ጳውሎስ በሦስት ዓመት አገልግሎቱ በኤፌሶን ትልቅ ሥራ ሰላከናወነ፤ በእስያ የኖሩት ሁሉ የጌታ ኢየሱስን ቃል ሰሙ (የሐዋ 19:10)። እንደ ጳውሎስ ያለውን ሰው ለመከተል ለጢሞቴዎስ ቀላል አልነበረም! መንፈሳዊ በር በተከፈተበት ቦታ ሁሉ ሰይጣናዊ እንቅፋቶች ስላሉ (1ኛ ቆሮ. 16:8-9)፤ በእርግጥ በከተማይቱ ውስጥ ሰይጣን የራሱ ሠራተኞች ነበሩት።

ጳውሎስ የመጀመሪያው የጳውሎስ መልእክት ወደ ጢሞቴዎስ የምንለውን ደብዳቤ የጻፈው፤ ጢሞቴዎስን ለማበረታታት፤ አንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደምትተዳደር ለማብራራትና እንደ እግዚአብሔር አገልጋይነቱ የራሱን ሥልጣን ለመግለጽ ነው። በመጀመሪያው ምዕራፍ፤ ጳውሎስ በአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኝ መጋቢና ሕዝቡ ያላቸውን 3 ኃላፊነቶች አስረድቷል።

1. ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት አስተምር

(1ኛ ጢሞ. 1: 1-11)

ጳውሎስ በደብዳቤው የሰላምታ ክፍል ውስጥ እንዲን፤ የኢየሱስ ክርስቶስ አገልጋይ እንደ መሆኑ መጠን የነበረውን ስልጣን ያረጋግጣል። የጳውሎስ ሥልጣን ከእግዚአብሔር የተሰጠ በመሆኑ፤ በጢሞቴዎስ ላይ ችግር ይፈጥሩ የነበሩ ሰዎች መጋቢያቸው እዚያ የተገኘው እግዚአብሔር በዚያ ስላስቀመጠው እንደሆነ ማስታወስ ነበረባቸው። ጳውሎስ እግዚአብሔር በልዩ ተልዕኮ የላከው «ሐዋርያ» ነበረ። ሐዋርያነቱ በኢየሱስ ክርስቶስ «ትእዛዝ» የመጣ ነው። ይህ ቃል «ንጉሣዊ ተልዕኮ» ማለት ነው። በመሆኑም ጳውሎስና ጢሞቴዎስ ሁለቱም በነገሥታት ንጉሥ የተላኩ ነበሩ።

ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ ብቻ ሳይሆን፤ በመጋቢነት መልእክቶች ውስጥ አሥር ጊዜ እንደተጠቀሰው «አዳኞችን»ም ነው (1ኛ ጢሞ. 1: 1፤ 2: 3፤ 4: 10፤ 2ኛ ጢሞ. 1: 10፤ ቲቶ 1: 3-4፤ 2: 10፤ 13፤ 3: 4፤ 6)። ተስፋ ለቆረጠው ጢሞቴዎስ «ተስፋችን» (1ኛ ጢሞ. 1: 1) የሚለው አባባል እውነተኛ መመኪያ ነበረ። ጳውሎስ ለቲቶም ተመሳሳይ ማበረታቻ ጽፎ ነበረ (1: 2፤ 2: 13፤ 3: 7)። ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሚመጣልን ማወቅ፤ በታማኝነት እንድናገለግለው ያበረታታናል።

ክርስቲያን አገልጋዮች በሥራው መጽናት ከሚኖርባቸው ምክንያቶች አንዱ፤ የሐሰት አስተማሪዎች ክርስቲያኖችን ለማጥመድ ስለሚሯሯጡ ነው። በዚህ ዘመን እንዳሉት ሁሉ በጳውሎስም ጊዜ ሐሰተኛ ትምህርት የሚያስተምሩ አስተማሪዎች ነበሩ። ስለዚህ ቸልልንላቸው አይገባም። እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ለጠፉት ኃጢአተኞች መልካም ዜና የላቸውም። እንደውም ክርስቲያኖችን ወደ ጥፋት ከመምራታቸውም ሌላ ለራሳቸው ዓላማዎች ያጠምዱዋቸዋል።

ጳውሎስ ጢሞቴዎስና አብረውት የሚሠሩ ሰዎች የችግሩን አሳሳቢነት እንዲገነዘቡ ለመርዳት በወታደራዊ ቋንቋ ተጠቅሟል (1ኛ

ጢሞ. 1:3)። «ትእዛዝ» ማለት ከፍ ካለ ባለ ሥልጣን የሚሰጥ ጠንካራ መመሪያ ነው። ጳውሎስ ይህንን ቃል ለጢሞቴዎስ በጻፋቸው በሁለቱ መልእክቶች ውስጥ ስምንት ጊዜ ያህል ተጠቅሞበታል (1ኛ ጢሞ. 1:3፥ 5፥ 18፤ 4:11፤ 5:7፥ 6:13፥ 17፥ 2ኛ ጢሞ. 4:1)። የሚከተለውን አሳብ ነበር የሚያስተላልፈው፡- «ጢሞቴዎስ አንተ በአስቸጋሪ ከተማ ውስጥ ያለች የአንዲት ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ብቻ ሳትሆን፤ ከንጉሡ ዘንድ በሚመጡ ትእዛዛት ሥር የምትተዳደር ክርስቲያን፤ ወታደርም ነህ። አሁንም እነዚህን ትእዛዛት በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ ለሚገኙ ወታደሮች አስተላልፍ!»

ትእዛዙ ምን ነበረ? ጳውሎስ ካስተማራቸው የተለዩ ትምህርቶች አታስተምሩ!። በመጀመሪያ መጽሐፍ ውስጥ በሚገኙ ሦስት የመጋቢነት መልእክቶች ውስጥ፤ «ትምህርት» «አስተምር» «አስተማሪ» «ያስተምራል» እና «ማስተማር» ለሚሉት ቃላት ሠላሳ ሁለት ማጣቀሻዎች አሉ። በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ፤ አማኞች የእግዚአብሔር ቃልና መሠረታዊ የክርስትና ትምህርቶችን ትርጉም ይማሩ ነበር። ዛሬ በብዙ አቢያተ ክርስቲያናት፤ መድረኩ የመንፈሳዊ መገለጥና የሙላት ሳይሆን፤ የመዝናኛ ቦታ ነው።

እግዚአብሔር የቃሉን እውነት ለጳውሎስ ሰጥቶ ነበር (1ኛ ጢሞ. 1:11)። ጳውሎስ ደግሞ ለጢሞቴዎስ ሰጠው (6:20)። እምነቱን መጠበቅ (2ኛ ጢሞ. 1:14) እና ለታመኑ ሰዎች አደራ መስጠት (2:2) የጢሞቴዎስ ኃላፊነት ነበር።

ሐሰተኛ ትምህርትን ጳውሎስ «ተረትና መጨረሻ የሌለው የትውልዶች አፈ ታሪክ» አድርጎ ያቀርባል (1ኛ ጢሞ. 1:4)። ቲቶም ተመሳሳይ የሆነ ሐሰተኛ ትምህርት በቀርጤስ አጋጥሞት ነበር (ቲቶ 1:14፤ 3:9)። ሐሰተኛ አስተማሪዎች የብሉይ ኪዳንን ሕግ፤ በተለይም የትውልዶችን ታሪክ ሁሉንም ዓይነት ልብ ወለድ ታሪክ ለመፍጠር ይጠቀሙበት ነበረ። እነዚህ አዳዲስ ትምህርቶች ሕዝቡን ወደ ስሕተት ይመሩ ነበር። የሐሰት አስተማሪዎቹ ጥያቄዎችን ያነሳሉ እንጂ ምላሾችን አያቀርቡም ነበር። እነዚህ ሰዎች ሕዝቡን ከእውነት የሚያርቁ እንጂ፤ «በእምነት ለሚደረገው ለእግዚአብሔር [የማዳን] ሥራ» (1ኛ ጢሞ. 1:4) የሚፈርዱ አልነበሩም። እነዚህ የፈጠራ ትምህርቶች ፍቅርን፤ ንጽሕናን፤ በጎ ሕሊናንና ቀና እምነትን ከመፍጠር ይልቅ፤ መለያየትን ግብዝነትንና ሁሉንም ዓይነት ችግሮች እየፈጠሩ ነበር።

ጳውሎስ «ሕሊና» የሚለውን ቃል ሃያ አንድ ጊዜ በመልእክቶቹ ውስጥ ተጠቅሞአል። ከእነዚህም ውስጥ ስድስቱ የሚገኙት በመጋቢነት መልእክቶቹ ውስጥ ነው (1ኛ ጢሞ. 1:5÷19፤ 3:9፤ 4:2፤ 2ኛ ጢሞ. 1:3፤ ቲቶ 1:15)። «ሕሊና» የሚለው ቃል «ማወቂያ» ማለት ነው። ሕሊና ስንሳሳት የሚወቅስንና በትክክል ስንሠራ ትክክለኛነታችንን የሚያረጋግጥልን ውስጣዊ ፈራጅ ነው (ሮሜ 2:14-15)። የሕሊናን ሕግ በመተላለፍ ኃጢአት መሥራት ይቻላል፤ ይህም ሲሆን ሕሊናችን ይረከሳል (ቲቶ 1:15)። የተደጋገመ ኃጢአት ሕሊናን ስለሚያደነድነው፤ በሰውነት ላይ እንደ ተቃጠለ ጠባሳ ሆኖ ይቀራል (1ኛ ጢሞ. 4:2)።

ክርስቲያኖች «ጤናማ ትምህርት» (1ኛ ጢሞ. 1:10) በመቃወም ሲሳሳቱ ማየት አሳዛኝ ነው። እንዲሁም ጳውሎስ «እግዚአብሔርን ለመምሰል የሚስማማ ትምህርት» (6:3)፤ «ጤናማ ቃል» (2ኛ ጢሞ. 1:13)፤ «ሕይወት የሚገኝበት ትምህርት» (4:3፤ ቲቶ 1:9፤ 2:1)፤ «እምነት» (1:13፤ 2:2) እና «የማይነቀፍ ንግግር» (2:8) በማለት ይጠራዋል፤ ዳሩ ግን ብዙዎች በሰዎች ሕይወት ውስጥ ቅድስና የሚያስገኘውን የእግዚአብሔርን ንጹሕ ቃል ትተው፤ የልብ ወለድ ፈጣሪዎች የሚያስተምሩትን «ከንቱ ንግግር» ይመርጣሉ (1ኛ ጢሞ. 1:6)። ዛሬ «ከንቱ ንግግር» በስብከትና በትምህርት ብቻ ሳይወሰን፤ በመዝሙርም ውስጥ መኖሩ የሚያሳዝን ነው። በጣም ብዙ መዝሙሮች ምንም ትምህርት አለማስተላለፍ ብቻ ሳይሆን፤ የስሕተት ትምህርትም ያስተምራሉ። አንድ አስተማሪ ውሸት ለማስተማር መብት እንደሌለው ሁሉ ዘማሪውም ውሸት ለመዘመር መብት የለውም።

ለዚህ ሐሰተኛ ትምህርት ምክንያቱ የብሉይ ኪዳንን ሕግ አለአግባብ መጠቀም ነው። እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች የእግዚአብሔርን ሕግ ይዘትም ሆነ ዓላማ አልተረዱም ነበር። አማኞችን ከጸጋ ነጻነት (ገላትያ 5:1) ወደ ሕግ ባርነት እየመሩ ነበሩ። ይህ ዛሬም የሚታይ አሳዛኝ ድርጊት ነው። ሕግና ሥርዓት አንድን ሰው የልብ ለውጥ ሳይኖረው ቅዱስ መስሎ እንዲታይ ስለሚያስችል፤ ሥጋ (አሮጌው ተፈጥሮአችን) በሥርዓት የታሰረ ኃይማኖታዊነትን ይወዳል።

ጳውሎስ በሕግ ርግማን ሥር የሚገኙትን አሥራ አራት ዓይነት ሰዎች ዝርዝሯል (1ኛ ጢሞ. 1:9-10)። ይህ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ካሉ በርካታ ተመሳሳይ ዝርዝሮች አንዱ ነው (ማርቆስ 7:20-23፤ ሮሜ 1:18-32፤ ገላትያ 5:19-21 ን ተመልከት)። የአሮጌው ሕግ ሕጋዊ

ጠቀሜታ፡ ሕጋዊ ያልሆነውን ለማጋለጥ፤ ለማገድና ለመውቀስ ነው። ሕጉ አዳኝ እንደሚያስፈልጋቸው ከመግለጽ ባሻገር፤ የጠፉትን ኃጢአተኞች ለማዳን አይችልም (ገላትያ 2: 21፤ 3: 21-29)። አንድ ኃጢአተኛ በኢየሱስ ክርስቶስ ባመነ ጊዜ ከሕግ እርግጥን ነጻ ይሆናል (ገላ. 3: 10-14)፤ እንዲሁም አማኝ ራሱን ለእግዚአብሔር ሲሰጥ፤ በውስጡ በሚያድረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት፤ ተገቢዎቹ የሕግ ትእዛዛት ይሟላሉ (ሮሜ 8: 1-4)።

ጳውሎስ በዘጸአት 20 ላይ ከተጠቀሱት አስርቱ ትእዛዛት ውስጥ በተለይ በአምስቱ ላይ አትኩሯል (1ኛ ጢሞ. 1: 9-10)።

ተራ ቁ. 5 - «አባትህንና እናትህን አክብር»

«አባትንና እናትን የሚገድሉ ነፍሰ ገደዮች»

ተራ ቁ. 6 - «አትግደል»

«አባትንና እናትን፤ ሌሎችንም የሚገድሉ ነፍሰ ገዳዮች»

ተራ ቁ. 7 - «አታመንዝር»

«ሴሶች፤ ከወንድ ጋር በመተኛት ራሳቸውን የሚያረክሱ (ግብረ-ሰዶማውያን)»

ተራ ቁ. 8 - «አትስረቅ»

«ሰው የሚሰርቁ (አፋኞች)»

ተራ ቁ. 9 - «በሐሰት አትመስክር»

«ውሽተኞች - በሐሰት የሚምሉ»

የጠፉትን ኃጢአተኞች የሚያድነው «የከበረው ወንጌል» ነው። ጳውሎስ የወንጌልን ኃይል ተለማምዶ የነበረና (ሮሜ 1: 16)፤ እንዲሁም የወንጌል አገልግሎት አደራ የተሰጠው ነበረ (1ኛ ተሰ. 2: 4)። ሕግና ወንጌል ጎን ለጎን የሚሄዱ ነገሮች ናቸው፤ ምክንያቱም ሕግ ያለ ወንጌል አንድን በሽተኛ መርምሮ ውጤቱን ካወቁ በኋላ፤ በሽታውን የሚያስታግስለትን መድኃኒት አለመስጠት ማለት ነው። ነገር ግን ወንጌል ያለ ሕግ፤ የፍርድን ክፉ ዜና ስላልሰሙ የመዳን መልካም ዜና ያስፈልገናል ብለው ለማያስቡ ሰዎች ማቅረብ እንደማለት ነው። ሕጉ ወንጌል አይደለም፤ ወንጌሉ ግን ሕግ አልባ አይደለም (ሮሜ 3: 20-31)።

2. ወንጌሉን አውጅ (1ኛ ጢሞ. 1: 12-17)

«የብሩክ እግዚአብሔር የክብር ወንጌል» (ቀጥተኛ ትርጉም 1: 11) ተብሎ የተጠቀሰው ቃል፥ ጳውሎስ የግል ሕይወቱን ምስክርነት እንዲያካፍል ገፋፋው። የእግዚአብሔር የጸጋ ወንጌል በእርግጥ እንደሚሠራ ለማረጋገጥ እርሱ ራሱ ዋና ማስረጃ ነበር። የጳውሎስን ምስክርነት ስታነብ፥ አስደናቂውን የእግዚአብሔር ጸጋና የማዳኑን ኃይል መረዳት ትጀምራለህ (የሐዋ. 9: 1-22፤ 22: 1-21፤ 26: 9-18 ተመልከት)።

ሀ) ጳውሎስ ምን ዓይነት ሰው እንደነበረ (1ኛ ጢሞ. 1: 13)፡- የክርስቶስን አምላክነት ስለካደና ሌሎችም እንዲክዱ ያስገድድ የነበረ፥ ተሳዳቢ ነበር። ቤተ ክርስቲያንን ለማጥፋት ጉልበቱን የተማመነና የተጠቀመ አሳዳጅ ነበረ። «የግድያ ዛፆዎች» የሕይወቱ ዓላማ ነበሩ። (የሐዋ. 9: 1)። የክርስቲያኖችን ቤተ ክርስቲያን ያሳደደ ነበረ (1ኛ ቆሮ. 15: 9)። ከዚያ በኋላም እጁን እያነሳ ያለው በመሢሐ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ እንደ ነበር ተረዳ (የሐዋ 9: 4)። በዚህ የሕይወቱ ክፍለ ጊዜ፥ ጳውሎስ እስጢፋኖስ በድንጋይ እንዲወገር የተስማማና በቤተ ክርስቲያን ላይ ስደት እንዲነሳ ያደረገ ነበረ (የሐዋ 8: 1-4)።

ጳውሎስ የሚያንገላታ ማለትም ትዕቢተኛና አዋራጅ ነበረ። ምናልባት በዘመናችን ይህን ቃል የሚተካው «ጀብደኛነት» የሚለው ይሆናል። በየቦታው በጠብ ፈላጊነት እየዞረ ኃይሉን ለማሳየት የሚሞክር ጉረኛ ሰውን ይመስላል፤ ዳሩ ግን ፈሪሃ-እግዚአብሔር ለራቀው ባሕርይ መሠረታዊ ምክንያቶች አለማወቅና አለማመን ናቸው። ምንም እንኳን የተርሴሱ ሳውል ብሩህ አእምሮ የነበረውና የተማረ ሰው ቢሆንም (የሐዋ 22: 3፤ ገላ. 1: 13-14)፥ አእምሮው ለእውነት የታወረ ነበረ (1ኛ ቆሮ. 2: 14፤ 2ኛ ቆሮ. 4: 3-4)። ሃይማኖታዊ ሰው ቢሆንም፥ ወደ መንግሥተ ሰማይ እያመራ አልነበረም። እምነቱን በኢየሱስ ክርስቶስ እስኪያደርግ ድረስ አልዳነም ነበረ (ፊል. 3: 1-11)።

ለ) ጳውሎስ እንዴት እንደ ዳነ (1ኛ ጢሞ. 1: 13-15)፡- ቅዱሱ እግዚአብሔር እንዲህ ራሱን ያጸደቀውን ኃጢአተኛ እንዴት ሊያድንና ይቅር ሊል ይችላል? ቁልፍ የሆኑት ቃላት «ምሕረት» እና «ጸጋ» ናቸው። እግዚአብሔር በምሕረቱ ለጳውሎስ የሚገባውን አልሰጠውም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር በጸጋው ለጳውሎስ

የማይገባውን ሰጠው። ጸጋና ምሕረት የእግዚአብሔር ፍቅር በተግባር የሚታይባቸው መንገዶች ናቸው። የእግዚአብሔር ፍቅር የጠፋትን ኃጢአተኞች ለማዳን ዋጋ ሲከፍል እንመለከታለን። እግዚአብሔር ዓለሙን በሙሉ ስለሚወድ (ዮሐ. 3:16)፥ የሚያድነን የእግዚአብሔር ፍቅር ብቻ አይደለም (ኤፌሶን 2:8-9)። እግዚአብሔር በምሕረትና (2:4) በጸጋ (2:7) የተሞላ ስለሆነ፥ የዳንነው በጸጋ ነው።

የጳውሎስ «አለማወቅ» ከመዳኑ ጋር ምን ግንኙነት ነበረው? አለማወቅ በእግዚአብሔር ፊት ምክንያት ነውን? በእርግጥ አይደለም! የአለማወቁ ምክንያት ልዩ ከሆነ ከአይሁድ ሕግ ጋር የተያያዘ ነው (ዘሌ. 5:15-19፤ ዘኁ. 15:22-31)። በእስራኤል አንድ ሰው እያወቀ ኃጢአትን በድፍረት ቢሠራ፥ ከሕዝቡ ተለይቶ ይጠፋ ነበር፤ ነገር ግን ባለማወቅ ኃጢአትን ቢያደርግ፥ ለኃጢአቱ ማስተሰሪያ አስፈላጊውን መስዋዕት እንዲያቀርብ ይፈቀድለታል። ኢየሱስ በመስቀል ላይ ሆኖ «አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው» (ሉቃስ 23:34) ብሎ የጸለየው ይህንን መመሪያ በማሰብ ነበር። የክርስቶስ ጸሎትም ሆነ የራሳቸው አለማወቅ አላዳናቸውም ነበረ፤ ነገር ግን የሁለቱ ነገሮች መጣመር፥ የመዳንን ዕድል በመስጠት፥ የእግዚአብሔርን ፍርድ አዘግይቶታል።

ጳውሎስ እርሱን ለማዳን «እጅግ የበዛ» ጸጋ እንዳስፈለገ ገልጿል። ጳውሎስ በግሪኩ «ሁፐር» ማለትም «እጅግ የበዛ መጠን» የሚለውን ቃል መጠቀም ስለሚወድ፥ ብዙውን ጊዜ በመልእክቶቹ ውስጥ ከሚገኙ ቃላት ጋር ያያይዘዋል። ከእነዚህ ጥቂቶቹን «እጅግ የሚያድግ እምነት» (2ኛ ተሰ. 1:3)፥ «ከሁሉ የሚበልጥ ኃይል» (ኤፌ. 1:9)፥ «ከአሸናፊዎች የሚበልጥ አሸናፊ» (ሮሜ 8:37) ብለን መተርጎም እንችላለን።

ጳውሎስ ይህ ደኅንነት ለእርሱ ብቻ ሳይሆን፥ ኢየሱስ ክርስቶስን ለሚቀበሉ ሁሉ እንደሆነ በግልጽ ይናገራል (1ኛ ጢሞ. 1:15)። ኢየሱስ የኃጢአተኞች ዋና የነበረውን የተርሴሱን ሳውል ለማዳን ከቻለ፥ ማንንም ሊያድን ይችላል! የጳውሎስን ትሕትና እናደንቃለን። እንዲሁም ራሱን «ከሐዋርያት ሁሉ የሚያንስ» ና (1ኛ ቆሮ. 15:9) «ከቅዱሳን ሁሉ የሚያንስ» (ኤፌሶን 3:8) አድርጎ እንደቆጠረ እናስተውላለን። ጳውሎስ ከሁሉ «ዋና የነበርሁትን» ሳይሆን፥ ከሁሉ «ዋና የሆንሁትን» እንዳለ አስተውል።

ሐ. ጳውሎስ ምን ዓይነት ሰው ሊሆን እንደ በቃ (1ኛ ጢሞ. 1:12÷16)፡- የእግዚአብሔር ጸጋ አሳዳጁን ሰው ወደ ሰባኪነት፤ እንዲሁም ነፍሱ-ገዳዩን ወደ አገልጋይነትና የወንጌል መልእክት አብሳሪነት ለወጣው። በኢየሩሳሌም የነበረችው ቤተ ክርስቲያን ለማታለል የተደረገ ጥረት እንደሆነ በመጠራጠር፤ እርሱን ለመቀበል ተቸግራ ነበር (የሐዋ 9:26-31)። እግዚአብሔር ለጳውሎስ አገልግሎቱን ሰጠው እንጂ፤ ከጴጥሮስ ወይም ከሌሎች ሐዋርያት አልተቀበለም (ገላ. 1:11-24)። የተጠራውና የተላከው፤ ከሙታን ተነሥቶ በሰማይ በአባቱ ቀኝ ባለው በክርስቶስ ነበር።

እግዚአብሔር የጳውሎስን ታማኝነት በመመልከት፤ የወንጌሉን አደራ ሰጠው። የማያምንና ወንጌሉን የማያውቅ የአይሁድ መሪ በነበረበት ጊዜ እንኳን፤ ጳውሎስ በጎ ሕሊና የነበረውና ለተረዳው ነገር በሚገባ የኖረ ሰው ነበረ፤ ስለዚህ ብዙውን ጊዜ በጣም ተሳስተው የጠፉ ኃጢአተኞች፤ ጠንካራና እውነተኛ ክርስቲያኖች ይሆናሉ። እንዲሁም ነፍሳትን ለመማረክ እግዚአብሔር በኃይል ይጠቀምባቸዋል። እግዚአብሔር ለጳውሎስ የወንጌል አደራ ብቻ ሳይሆን፤ ያንን ወንጌል ለማገልገል የሚችልበትን ኃይል ጭምር ሰጠው (ፊሊ. 4:13፤ 1ኛ ቆሮ. 15:10)። አንድ ሰው ለእግዚአብሔር የአገልግሎት ጥሪ ሲታዘዝ፤ ሁልጊዜም እግዚአብሔር ያንን ሰው ያስታጥቀዋል፤ ኃይልንም ይሰጣል።

ሆኖም ጳውሎስ አገልጋይ ብቻ ሳይሆን፤ ምሳሌም ሆኗል (1ኛ ጢሞ. 1:16)። ጳውሎስ በክርስቶስ ለሚያምኑ የጠፉ ኃጢአተኞች ምሳሌ የሚሆነው እንዴት ነው? ጳውሎስ በደማስቆ መንገድ ባለፈበት ልምምድ ውስጥ ማናችንም አላለፍንም (የሐዋ. 9)። ብርሃን በዙሪያችን ሲያንጸባርቅ አላየንም፤ በምድር ላይ አልወደቅንም፤ እንዲሁም ኢየሱስ ከሰማይ ሲናገር አልሰማንም፤ ነገር ግን ጳውሎስ የኃጢአተኞች ዋና ስለነበረ፤ ለጠፉት ኃጢአተኞች ሁሉ እንደምሳሌ ነው። ጳውሎስ የእግዚአብሔር ጸጋ ማንንም ኃጢአተኛ ሊለውጥ እንደሚችል የሚያሳይ ማረጋገጫ ነው።

ነገር ግን ይህ፤ ጳውሎስ በተለየ ሁኔታ ያስብላቸው ለነበሩና የአገሩ ሰዎች ለሆኑት ለዛሬዎቹ የእስራኤል ሕዝቦች፤ የተለየ ተዛምዶ አለው (ሮሜ 9:1-5፤ 10:1-3)። እንዳልተለወጠው የጦርሴሱ ጳውሎስ፤ የእስራኤል ሕዝቦች ሃይማኖተኞች፤ ራሳቸውን የሚያጸድቁ፤ ለገዛ ሕጋቸውና ሕጉ ስለመሢሔ ለሚያስተላልፈው መልእክት የታወሩና

ለማመን ፈቃደኞች ያልሆኑ ናቸው። አንድ ቀን ጳውሎስ እንዳየው እስራኤል ኢየሱስ ክርስቶስን ታያለች። ሕዝቡም ይድናል። «ወደ እርሱም ወደወጉት ይመለከታሉ» (ዘካ. 12: 10)። ጳውሎስ «ጭንጋፍ ለምሆን ለእኔ» (1ኛ ቆሮ. 15: 8) እንዲል ያደረገው አንዱ ምክንያት ይህ ሊሆን ይችላል፤ ምክንያቱም ከሞት የተነሣውን ክርስቶስን በማየት ልምምድ ውስጥ ያለፈው በዚህ በቤተ ክርስቲያን ዘመን መጀመሪያ እንጂ፥ በመጨረሻው ስላልሆነ ነው (ማቴ. 24: 29-31)።

3. ስለ እምነት መቆም (1ኛ ጢሞ. 1: 18-20)

ጳውሎስ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት ከማስተማርና ወንጌልን ከማወጅ በተጨማሪ ልታሟላ የሚገባትን ሦስተኛ ኃላፊነት ሰጥቷል።

ደግሞም በዚህ ክፍል «ትእዛዝ» (1: 18) የሚለው ቃል ከከፍተኛ ባለሥልጣን የወጣ አስቸኳይ ትእዛዝ የሚል ትርጉም ስላለው (1: 3) ጳውሎስ አሳቡን ለመግለጥ ወታደራዊ ቋንቋ ተጠቅሟል። ጳውሎስ በተጨማሪም እግዚአብሔር ጢሞቴዎስን ለአገልግሎት እንደመረጠው ያስታውሰዋል። ለአጥቢያ ማኅበራት ውስጥ ከሚገኙ ነቢያት ውስጥ አንዳንዶቹ ጢሞቴዎስን ለአገልግሎት ለመምረጥ በመንፈስ ተመርተው የተንቀሳቀሱ ይመስላል። (ለዚሁ ሂደት ምሳሌነት የሐዋ. 13: 1-3 ተመልከት።)

በአረማዊቷ ኤፌሶን ውስጥ እግዚአብሔርን ማገልገል ቀላል አልነበረም፤ ነገር ግን ጢሞቴዎስ ትእዛዝ የደረሰው ሰው ስለ ነበር መታዘዝ ነበረበት። የወታደር ሥራ ራሱን ማስደሰት ሳይሆን «ለጦር ያስከተተውን ደስ ማሰኘት» ነው (2ኛ ጢሞ. 2: 4)። በተጨማሪም ጢሞቴዎስ እዚያ የነበረው በመለኮታዊ ሹመት ስለተሾመ ነው። እግዚአብሔር መርጦታል፤ ልኮታልም። በአስቸጋሪ ጊዜያት ውስጥ ዋስትና ሊሰጥ የሚችለው ይኸው እውነታ ነበር። አንተ በመንፈስ ቅዱስ ተጠርተህ ለፈቃዱ የምትገዛ የእግዚአብሔር አገልጋይ ከሆንክ፥ «ልትጸናና» ሥራውን ልትፈጽም ትችላለህ። እነዚህ ዋስትናዎች ጢሞቴዎስ መልካሙን ጦርነት እንዲዋጋ አስችለውታል።

ጳውሎስ ምሳሌውን ከጦር ሠራዊት ወደ ባህር ኃይል ይለውጠዋል (1ኛ ጢሞ. 1: 19) «እምነትንና በጎ ጎሊናን» አጥብቆ መያዝ ለስኬታማነት ብቸኛ መንገድ እንደሆነ በመግለጽ ያስጠነቅቀዋል። እምነትን በከንፈራችን ማወጅ ብቻ በቂ አይደለም። በዕለት ተዕለት ኑሮአችን እምነትን መለማመድ አለብን። አንድ ሰው ግብዝ ስለነበረው

መጋቢ እንዲህብሏል፡- «በጣም ጎበዝ ሰባኪ ስለሆነ ከመድረክ መውረድ የለበትም። ነገር ግን በጣም ደካማ ክርስቲያን ስለሆነ መድረክ ላይ መውጣት የለበትም።»

በጎ ሕሊና ለመልካም ጦርነትና ለመልካም አገልግሎት አስፈላጊ ነው። ኤች ኤል ሚንኮን የተባሉ የአንድ መጽሔት አዘጋጅ ስለ ሕሊና፡- «ውስጣዊ ድምፅ አንድ ሰው እንደሚያየን ያስጠነቅቀናል» ብለው ተርጉመውታል፤ ነገር ግን በጎ ሕሊና ያለው ሰው፥ ማንም ቢያየው ወይም ሰዎች የፈለጉትን ቢሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ከመፈጸም ወደ ጓላ አይልም። እንደ ማርቲን ሉተር «በዚህ ስፍራ ቆሜያለሁ፤ ሌላ የማደርገው ስለሌለኝ፤ እግዚአብሔር ሆይ እርዳኝ!!» ይላል።

የተሰበረ መርከብ እንደሚሰምጥ፥ በእምነት ነገር የጠፉ አስመላይ ክርስቲያኖች ይህንን የሚያደርጉት የሕሊናቸውን ወቀሳ ተላልፈው ኃጢአት በመሥራት ነው። መጥፎ ትምህርት ብዙውን ጊዜ በመጥፎ ጠባይ እና በተደበቀ ኃጢአት ይጀመራል። ሄሚኔዎስና እስክንድሮስ ፈሪሃ-እግዚአብሔር የራቀውን ሕይወታቸውን ለመከላከል መልካም ሕሊናቸውን ሆን ብለው ገፍተዋል። ጳውሎስ ኃጢአታቸው በሆነ መንገድ «ሰድብ» ን እንደሚጨምር ከመናገር በስተቀር፥ በትክክል ምን እንዳደረጉ አልገለጸም። ሄሚኔዎስ ትንሣኤ ከአሁን በፊት ሆኗል ብሏል (2ኛ ጢሞ. 2፡ 16-18) እስክንድሮስ የሚለው ስም በዚያን ዘመን ታዋቂ ስለነበር፥ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በላከው ሁለተኛ መልእክቱ ላይ (2ኛ ጢሞ. 4፡ 14) የጠቀሰው ሰው ያ ሰው ለመሆኑ እርግጠኞች ልንሆን አንችልም። ከሆነ ግን ሐሰተኛ ትምህርት በማስተማር ጳውሎስን እንደተቃወመው ጥርጥር የለውም።

«ለሰይጣን አሳልፌ የሰጠኋቸው» (1ኛ ጢሞ. 1፡ 20) የሚለው ዐረፍተ ነገር ሐዋርያዊ የሥነ-ሥርዓት እርምጃንና (1ኛ ቆሮ. 5፡ 5ን ተመልከት) ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መለየትን ያመለክታል። «ይማሩ ዘንድ» (1ኛ ጢሞ. 1፡ 20) ማለት «በሥነ-ሥርዓት እርምጃ መማር» ማለት ነው። አንድ ክርስቲያን ንስሐ ለመግባት ሳይፈልግ ሲቀር፥ ኅብረቱ ከተከለለበት የቅዱሳን ኅብረት በማግለልና ለሰይጣን ጥቃት በማጋለጥ፥ የሥነ-ሥርዓት እርምጃ መውሰድ አለበት። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ኅብረት፥ ለእግዚአብሔር ፈቃድ በመታዘዝ፥ ለአማኙ መንፈሳዊ ከለላ ይሰጠዋል። ሰይጣን አማኝን ለማጥቃት፥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መጠየቅ አለበት (ኢዮብ 1-2፤ ሉቃ. 22፡ 31-34 ተመልከት)።

ለማመን ፈቃደኞች ያልሆኑ ናቸው። አንድ ቀን ጳውሎስ እንዳየው እስራኤል ኢየሱስ ክርስቶስን ታያለች። ሕዝቡም ይድናል። «ወደ እርሱም ወደወጡት ይመለከታሉ» (ዘካ. 12:10)። ጳውሎስ «ጭንጋፍ ለምሆን ለእኔ» (1ኛ ቆሮ. 15:8) እንዲል ያደረገው አንዱ ምክንያት ይህ ሊሆን ይችላል፤ ምክንያቱም ከሞት የተነሣውን ክርስቶስን በማየት ልምምድ ውስጥ ያለፈው በዚህ በቤተ ክርስቲያን ዘመን መጀመሪያ እንጂ፣ በመጨረሻው ስላልሆነ ነው (ማቴ. 24:29-31)።

3. ስለ እምነት መቆም (1ኛ ጢሞ. 1:18-20)

ጳውሎስ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት ከማስተማርና ወንጌልን ከማወጅ በተጨማሪ ልታሟላ የሚገባትን ሦስተኛ ኃላፊነት ሰጥቷል።

ደግሞም በዚህ ክፍል «ትእዛዝ» (1:18) የሚለው ቃል ከከፍተኛ ባለሥልጣን የወጣ አስቸኳይ ትእዛዝ የሚል ትርጉም ስላለው (1:3) ጳውሎስ አሳቡን ለመግለጥ ወታደራዊ ቋንቋ ተጠቅሟል። ጳውሎስ በተጨማሪም እግዚአብሔር ጢሞቴዎስን ለአገልግሎት እንደመረጠው ያስታውሰዋል። በአጥቢያ ማኅበራት ውስጥ ከሚገኙ ነቢያት ውስጥ አንዳንዶቹ ጢሞቴዎስን ለአገልግሎት ለመምረጥ በመንፈስ ተመርተው የተንቀሳቀሱ ይመስላል። (ለዚሁ ሂደት ምሳሌነት ዮሐዋ. 13:1-3 ተመልከት።)

በአረማዊቷ ኤፌሶን ውስጥ እግዚአብሔርን ማገልገል ቀላል አልነበረም፤ ነገር ግን ጢሞቴዎስ ትእዛዝ የደረሰው ሰው ስለ ነበር መታዘዝ ነበረበት። የወታደር ሥራ ራሱን ማስደሰት ሳይሆን «ለጦር ያስከተተውን ደስ ማሰኘት» ነው (2ኛ ጢሞ. 2:4)። በተጨማሪም ጢሞቴዎስ እዚያ የነበረው በመለኮታዊ ሹመት ስለተሾመ ነው። እግዚአብሔር መርጦታል፤ ልኮታልም። በአስቸጋሪ ጊዜያት ውስጥ ዋስትና ሊሰጥ የሚችለው ይኸው እውነታ ነበር። አንተ በመንፈስ ቅዱስ ተጠርተህ ለፈቃዱ የምትገዛ የእግዚአብሔር አገልጋይ ከሆንክ፣ «ልትጸናና» ሥራውን ልትፈጽም ትችላለህ። እነዚህ ዋስትናዎች ጢሞቴዎስ መልካሙን ጦርነት እንዲዋጋ አስችለውታል።

ጳውሎስ ምሳሌውን ከጦር ሠራዊት ወደ ባህር ኃይል ይለውጠዋል (1ኛ ጢሞ. 1:19) «እምነትንና በጎ ጎሊናን» አጥብቆ መያዝ ለስኬታማነት ብቸኛ መንገድ እንደሆነ በመግለጽ ያስጠነቅቀዋል። እምነትን በከንፈራችን ማወጅ ብቻ በቂ አይደለም። በዕለት ተዕለት ኑሮአችን እምነትን መለማመድ አለብን። አንድ ሰው ግብዝ ስለነበረው

መጋቢ እንዲህ ብሏል፡ - «በጣም ንብዝ ሰባኪ ስለሆነ ከመድረክ መውረድ የለበትም። ነገር ግን በጣም ደካማ ክርስቲያን ስለሆነ መድረክ ላይ መውጣት የለበትም»።

በጎ ሕሊና ለመልካም ጦርነትና ለመልካም አገልግሎት አስፈላጊ ነው። ኤች ኤል ሚንኮን የተባሉ የአንድ መጽሔት አዘጋጅ ስለ ሕሊና፡ - «ውስጣዊ ድምፅ አንድ ሰው እንደሚያየን ያስጠነቅቀናል» ብለው ተርጉመውታል፤ ነገር ግን በጎ ሕሊና ያለው ሰው፡ ማንም ቢያየው ወይም ሰዎች የፈለጉትን ቢሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ከመፈጸም ወደ ጓላ አይልም። እንደ ማርቲን ሉተር «በዚህ ስፍራ ቆሜያለሁ፤ ሌላ የማደርገው ስለሌለኝ፤ እግዚአብሔር ሆይ እርዳኝ! » ይላል።

የተሰበረ መርከብ እንደሚሰምጥ፤ በእምነት ነገር የጠፉ አስመሳይ ክርስቲያኖች ይህንን የሚያደርጉት የሕሊናቸውን ወቀሳ ተላልፈው ኃጢአት በመሥራት ነው። መጥፎ ትምህርት ብዙውን ጊዜ በመጥፎ ጠባይ እና በተደበቀ ኃጢአት ይጀመራል። ሄሜኔዎስና እስክንድሮስ ፈሪሃ-እግዚአብሔር የራቀውን ሕይወታቸውን ለመከላከል መልካም ሕሊናቸውን ሆን ብለው ገፍተዋል። ጳውሎስ ኃጢአታቸው በሆነ መንገድ «ስድብ» ን እንደሚጨምር ከመናገር በስተቀር፤ በትክክል ምን እንዳደረጉ አልገለጸም። ሄሜኔዎስ ትንሣኤ ከአሁን በፊት ሆኗል ብሏል (2ኛ ጢሞ. 2፡ 16-18) እስክንድሮስ የሚለው ስም በዚያን ዘመን ታዋቂ ስለነበር፤ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በላከው ሁለተኛ መልእክቱ ላይ (2ኛ ጢሞ. 4፡ 14) የጠቀሰው ሰው ያ ሰው ለመሆኑ እርግጠኞች ልንሆን አንችልም። ከሆነ ግን ሐሰተኛ ትምህርት በማስተማር ጳውሎስን እንደተቃወመው ጥርጥር የለውም።

«ለሰይጣን አሳልፌ የሰጠኋቸው» (1ኛ ጢሞ. 1፡ 20) የሚለው ዐረፍተ ነገር ሐዋርያዊ የሥነ-ሥርዓት እርምጃንና (1ኛ ቆሮ. 5፡ 5ን ተመልከት) ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መለየትን ያመለክታል። «ይማሩ ዘንድ» (1ኛ ጢሞ. 1፡ 20) ማለት «በሥነ-ሥርዓት እርምጃ መማር» ማለት ነው። አንድ ክርስቲያን ንስሐ ለመግባት ሳይፈልግ ሲቀር፤ ኅብረቱ ከተከለለበት የቅዱሳን ኅብረት በማግለልና ለሰይጣን ጥቃት በማጋለጥ፤ የሥነ-ሥርዓት እርምጃ መውሰድ አለበት። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ኅብረት፤ ለእግዚአብሔር ፈቃድ በመታዘዝ፤ ለአግኙ መንፈሳዊ ከለላ ይሰጠዋል። ሰይጣን አማኝን ለማጥቃት፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መጠየቅ አለበት (ኢዮብ 1-2፤ ሉቃ. 22፡ 31-34 ተመልከት)።

እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የክፋውን ኃይላት ለመቋቋም በማያቋርጥ ጦርነት ውስጥ ነው። ሐሰተኛ ነቢያትና ሐሰተኛ አስተማሪዎች፤ እንዲሁም ሐሰተኛ ክርስቶሶች አሉ። ሰይጣን ከመጀመሪያው ሐሰተኛ ስለነበረ (ዮሐ. 8:44)፤ የሐሰት ትምህርቶች አፍላቂ ነው። አንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እውነተኛውን ትምህርት ማስተማርና ወንጌሉን ማሰራጨት ብቻ ሳይሆን፤ ሐሰቶችን በመግለጥና የአጋንንትን ትምህርት በመቃወም (1ኛ ጢሞ. 4:1)፤ እምነትን መጠበቅ አለባት።

አገልግሎታችን ሚዛናዊ እንዲሆን ያስፈልጋል። አንዳንድ አቢያተ ክርስቲያናት ወንጌልን ብቻ እየሰበኩ፤ ለምእመናኑ የክርስትና ሕይወት እውነቶችን ከማስተማር ይታቀባሉ። ቢያደርጉትም እንኳን አልፎ አልፎ ብቻ ይሆናል። ሌሎች አቢያተ ክርስቲያናት ደግሞ ሐሰተኛ ትምህርቶችን በመቃወም ላይ ብቻ ስለሚያተኩሩ፤ ተገቢውን አገልግሎት ለማበርከት አልቻሉም። የጤናማ ትምህርት (ሕይወት የሚገኝበት ትምህርት) 1ኛ ጢሞ. 1:10) አስተማሪዎች መሆን አለብን። ይህ ካልሆነ ግን ምእመናኑ አያድጉም። ወንጌሉን እየሰበከን፤ የጠፋትን ለክርስቶስ በመማረክ መቀጠል አለብን። እንዲሁም በሐሰተኛ ትምህርትና ፈሪሃ-እግዚአብሔር በሌለው አኗኗር ቤተ ክርስቲያንን ከሚበክሉ ሰዎች እምነታችንን መከላከል አለብን። ነገሩ የሚያቋርጥ ጦርነት ቢሆንም፤ እስከ ፍጻሜ ድረስ መታገል ያሻል።

ጢሞቴዎስ ይህንን የጳውሎስ መልእክት የመጀመሪያ ክፍል ሲያነብ፤ ብዙ ሳይጠቀምና ሳይበረታታ አልቀረም። እግዚአብሔር ጢሞቴዎስን በመጥራት አስታጠቀው። ከዚያም በአገልግሎቱ ቦታ አስቀመጠው። የጢሞቴዎስ ሥራ በብዙ እንቅስቃሴዎች በመጠመድ በኤፌሶን ከተማ ሁሉ መሯሯጥ አልነበረም። የእርሱ ሥራ የጠፋትን በማዳን፤ የዳኑትን በማስተማርና እምነትን በመጠበቅ፤ ቤተ ክርስቲያንን መንከባከብ ነበረ። ከእነዚህ አገልግሎቶች ጋር ያልተያያዘ ሥራ ሁሉ መቅረት ነበረበት። አንዳንድ አጥቢያ አቢያተ ክርስቲያናት ከሚቸገሩባቸው ምክንያቶች አንዱ፤ መጋቢዎችና መንፈሳውያን መሪዎች ከዋና ተግባራቸው ውጭ በበዙ በርካታ ጉዳዮች መጠመዳቸውና እግዚአብሔር እንዲሠሩት የጠራቸውን ሥራ ብቻ አለማከናወናቸው ነው።

ምናልባት ለአቢያተ ክርስቲያናቶችን መንፈሳዊ የአገልግሎት ግምገማ ማካሄድ ጥሩ አሳብ ይሆን ይሆናል።

አገልግሎት ወይስ የመድረክ ትዕይንት

1ኛ ጢሞቴዎስ 2

«ሁሉ በአግባብና በሥርዓት ይሁን» (1ኛ ቆሮ. 14: 40) የሚለው ለቤተ ክርስቲያን የአገልግሎት ሥርዓት መሠረታዊ መመሪያ ነው። በግልጽ እንደሚታየው፡ ወጣቱ ጢሞቴዎስ በኤፌሶን ማኅበረ ምእመናን መካከል ይህንን መመሪያ ተግባራዊ በማድረጉ ረገድ ችግር ገጥሞት ነበር። የቤተ ክርስቲያኒቱ ወንዶችና ሴቶች አባላት ለእግዚአብሔር ቃል የማይታዘዙ ስለነበሩ የጉባኤዎቻቸው የአምልኮ ጊዜያት ሥርዓታቸውን በማጣት፡ ውጤት-አልባ እየሆኑ ነበሩ።

አንድ መጋቢ «ቤተ ክርስቲያን የአማኞች ኅብረት ናት፤ ስለዚህ በአደረጃጀት ላይ በጣም መጫን የለብንም። ለመንፈስ ቅዱስ ነጻነት መስጠት አለብን» ብሎ ተናገረኝ። እኔም በፍጥነት እንዲህ ስል አስገንዝብኩት፡ - «ነገር ግን አንድ የአማኞች ኅብረት ሥርዓቱ ከፈራረሰ ይሞታል። አዎን፡ መንፈስ ቅዱስ ነጻነት እንዲኖረው ልንፈቅድለት ይገባል፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ እንኳን የእግዚአብሔርን ቃል ለመተላለፍ ነጻ አይደለም»።

ብዙውን ጊዜ «የመንፈስ ነጻነት» ብለን የምናስባቸው፡ በመንፈስ የማይመላለሱ የአንዳንድ ክርስቲያኖች ሥጋዊ አሳቦች ናቸው። በመጨረሻም ይህ «ነጻነት» ሥርዓት አልበኝነት ይሆንና ቤተ ክርስቲያን ቀስ በቀስ ከእግዚአብሔር ቃል መለኪያዎች እየራቀች ስትሄድ መንፈስ ቅዱስ ያዝናል።

ይህንን ዝንባሌ ለመግታት ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያኒቱን ወንዶችና ሴቶች አጥብቆ ይመክራል። ደግሞም የተሰጧቸውን መንፈሳዊ ኃላፊነቶች ያስታውሳቸዋል።

1. የሚጸልዩ ወንዶች፡ - (1ኛ ጢሞ. 2: 1-8)

ሀ. የጸሎት ቀዳሚነት (1ኛ ጢሞ. 2: 1)፡ - «ከሁሉ በፊት» የሚለው ጸሎት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚደረገው አምልኮ በጣም አስፈላጊ እንደሆነ ያሳያል። በብዙ አቢያተ ክርስቲያናት ውስጥ ጸሎት ምን ያህል ተፈላጊነት እንዳጣ ማየቱ የሚያሳዝን ነው። አንድ መጋቢ «ግብዣ እንዳለ ባስታውቅ ሰዎች ከየአቅጣጫው ተነሥተው

ይመጣሉ። ነገር ግን የጸሎት ጊዜ እንዳለ ባስታውቅ፤ አስተናጋጆች እንኳ ብቅ ቢሉ እድለኛ ነኝ» ብሏል። አስፈላጊነታቸውን ያጡት በብዙ አቢያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚደረጉ ልዩ የጸሎት ስብሰባዎች ብቻ ሳይሆኑ፤ በጉባኤ የአምልኮ ጊዜያት የሚደረገው ጸሎት እንኳን በጣም ቀንሷል። ብዙ መጋቢዎች ከጸሎት ይልቅ፤ ማስታወቂያዎችን በመናገር ብዙ ጊዜ ያሳልፋሉ።

ጥሩ ንደኛዬ የነበሩትና የስላቪክ ወንጌል ማስፋፊያ ድርጅትን ያቋቋሙት የቀድሞው ፒተር ዴይኔካ፡- ብዙ ጊዜ «ብዙ ጸሎት ካለ፤ ብዙ ኃይል አለ! ጸሎት ከሌለ ኃይል የለም!» ይሉኝ ነበረ። ጸሎት፤ ቃሉን የመስበክን ያህል የሐዋርያዊ አገልግሎት አንዱ አካል ነበር (የሐዋ. 6:4)። ሆኖም ብዙ መጋቢዎች ስብከታቸውን በማዘጋጀት ጊዜያቸውን ያሳልፋሉ እንጂ፤ የጉባኤ ጸሎቶችን ፈጽሞ አያዘጋጁም። ከዚህም የተነሣ ጸሎቶቻቸው የተለመዱና ድግግሞሽ የበዛባቸው ናቸው። መጋቢው እያንዳንዱን ቃላት ጽፎ ያንብበው ማለቴ አይደለም፤ ነገር ግን ስለ ምን መጸለይ እንዳለበት ሊያስብበት ይገባል። ይህም «የመጋቢነቱን ጸሎት» ባለፈው ሳምንት «የተጸለየውን» ከመድገምና የጸሎትን ሕይወት ከማዳከም ይጠብቀዋል።

ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን አባላትም ለጸሎት መዘጋጀት ይገባቸዋል። ልባችን ከእግዚአብሔር ጋርና እርስ በርሳችን ለምናደርገው ግንኙነት የተስተካከለ መሆን አለበት። ሰዎችን ለማስደሰት (ፈሪሳውያን እንዳደረጉት፤ ማቴ. 6:5)፤ ወይም ሃይማኖታዊ ተግባር ለመፈጸም ሳይሆን፤ በእውነት ለመጸለይ መፈለግ አለብን። አንዲት ቤተ ክርስቲያን በጸሎት ላይ መደገፍ ስታቆም፤ እግዚአብሔርም አገልግሎቷን መባረክ ያቆማል።

ለ. የጸሎት ዓይነቶች (1ኛ ጢሞ. 2:1)፡- «ጸሎት» የሚለው ቃል በግሪክ ቢያንስ ሰባት የተለያዩ ስሞች አሉት። ከእነዚህም አራቱ ከዚህ ቀጥሎ ተጠቅሰዋል። «ልመና»፤ «ተፈላጊ ነው ተብሎ ለታሰበ ነገር ጥያቄ ማቅረብ» የሚለውን አሳብ ይይዛል።

«ጸሎት» ለዚህ ተግባር በጣም የተለመደ ስያሜ ሲሆን፤ የጸሎትን ቅዱስነት ያሳላል። የምንጸልየው፤ ወደ እግዚአብሔር ነው፤ ጸሎት የአምልኮ ተግባር እንጂ፤ ፍላጎታችንና መሻታችንን የምንገልጽበት ብቻ አይደለም። ወደ እግዚአብሔር ስንጸልይ፤ በልባችን ራስን ዝቅ የማድረግ ትህትናና አክብሮት መኖር አለበት።

«ምልጃ»፡- ጥርት ያለው ትርጉሙ ማመልከቻን ወይም ጥያቄን ማቅረብ ነው። ይኸው ቃል በ1ኛ ጢሞ. 4፡5 ላይ የምንበላውን ምግብ መባረክን በማስመልከት «ጸሎት» ተብሎ ተተርጉሟል። (በዚህ ቃል የተለመደ አጠቃቀም፡ ለምግባችን እንደማንማልድ ግልጽ ነው)። መሠረታዊ ትርጉሙ «ወደ አንድ ሰው መጠጋትና በመተማመን መነጋገር» ነው። ይህ ስንጸልይ በእግዚአብሔር ተማምንን ከእርሱ ጋር ባለን ጎብረት እንደምንደሰት ያሳየናል።

«ምስጋና» በትክክል የአምልኮና የጸሎት ክፍል ነው። ምስጋናን የምንሰጠው ጸሎት ስለተመለሰልን ብቻ ሳይሆን፤ ስለ እግዚአብሔር ማንነትና በጸጋው ለእኛ ስላደረገው ነገር ነው። ራስ ወዳድነት በሞላው የጸሎት መንፈስ ሆነን፤ የራሳችንን የምስጋና ጸሎት ዝም ብለን ማክል የለብንም። ምስጋና በጸሎታችን ጊዜ ሁሉ አንደኛው አስፈላጊ አካል ሆኖ መቅረብ አለበት። እንዲያውም አንዳንድ ጊዜ የዳዊትን የጸሎት ልምምድ ምሳሌ በመከተል ምንም ዓይነት ልመና ሳንጨምር ለእግዚአብሔር ምስጋና ብቻ ልናቀርብለት ያስፈልገናል [መዝሙር (103) ተመልከት]።

«ጸሎትና ምልጃ ከምስጋና ጋር»፤ በልባችን ውስጥ የእግዚአብሔር ሰላም እንዲኖር ጳውሎስ በተለማቸው ዕቅዶች ውስጥ ይካተታሉ (ፊል. 4፡6)። ታላቁ የጸሎት ተጋዳይ ዳንኤል ይህንን ዓይነት ጸሎት ተለማምዶ እንደነበረ ማስተዋል ዋጋ ያለው ነገር ነው (ዳን. 6፡10-11)።

ሐ. ጸሎት የሚጸለይላቸው ሰዎች (1ኛ ጢሞ. 2፡1-2)፡- «ሰዎች ሁሉ» የሚለው በምድር ላይ ማንም ሰው የእምነት ጸሎት ከሚያስከትለው ተጽዕኖ ውጪ እንዳልሆነ ግልጽ ያደርጋል። (ለሞቱት ሰዎች እንድንጸልይ የሚመክሩን ምሳሌዎች የሉም። ለሞቱት መጸለይ ቢኖርብን ኖሮ፤ ጳውሎስ በዚህኛው የደብዳቤው ክፍል ሊነግረን የሚችልበት ጥሩ ዕድል ነበረው።) ይህ ማለት ላልዳኑትና ለዳኑት፤ አጠገባችን ላሉትና ከእኛ ርቀው ለሚኖሩ ሰዎች፤ ለጠላቶቻችን እንዲሁም ለወዳጆቻችን መጸለይ አለብን ማለት ነው። የሚያሳዝነው፤ ፈሪሳውያን ቀዳሚ ትኩረታቸውን በእስራኤል ላይ ስለሚያሳርፉ፤ በጸሎታቸው የዚህ ዓይነት አጠቃላይ አመለካከት አልነበራቸውም።

ጳውሎስ፤ ቤተ ክርስቲያን በተለይም በሥልጣን ላይ ላሉት እንድትጸልይ አጥብቆ ይመክራል። በዚያን ዘመን እግዚአብሔርን

የማያውቅ ንጉሥ ኔሮ በዙፋን ላይ ነበረ። እንዲህም ሆኖ አማኞች ለእርሱ መጸለይ ይጠበቅባቸው ነበረ። በሥልጣን ላይ ያሉትን ወንጀያችና ሴቶች ለማክበር በማንችልበት ጊዜ እንኳን፥ ኃላፊነታቸውን አክብረን ልንጸልይላቸው ይገባል። እንዲያውም ይህንን የምናደርገው ለእኛ መልካም እንዲሆንልን ነው፡- «እግዚአብሔርን በመምሰልና በጭምትነት ሁሉ ጸጥና ዝግ ብለን እንድንኖር» (2:2)። ቀደምቷ ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ ለተቃውሞና ለስደት የተጋፈጠች ስለነበረች፥ በሥልጣን ላይ ላሉት መጸለይ ብልህነት ነበረ። «በጸጥታ» የሚለው በአካባቢያችን ያሉትን ሁኔታዎች ሲያመለክት፥ «በሰላም» የሚለው በውስጣችን ያለውን የረጋ ሁኔታ ያመለክታል። የእነዚህም ውጤት የተቀደሰ የተከበረ ሕይወት ይሆናል።

እርግጠኛ ለመሆን፥ ጳውሎስ ልንጸልይላቸው የምንችለውንና የሚገባንን የሰዎች ስም አልዘረዘረም፥ ምክንያቱም «ሰዎች ሁሉ» የሚለው ቃል ሁሉን ነገር ስለሚጠቀልል ነው። በዓለም ዙሪያ ያሉትን በየስማቸው እየጠራን መጸለይ አንችልም። ነገር ግን ለምናውቃቸውና ስለ እነርሱ ለምናውቀው ሰዎች መጸለይ አለብን። ለምን? ምክንያቱም ይህን ለማድረግ መልካምና እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ስለሆነ ነው።

መ. የምንጸልይባቸው ምክንያቶች (1ኛ ጢሞ. 2:3-4)፡- በጳውሎስ የመጋቢነት መልእክቶች ውስጥ «መልካም» የሚለው ቃል ቁልፍ ቃል ነው (1:8፥ 18፤ 2:3፤ 3:1፥ 7፥ 13፤ 4:4፥ 6፤ 5:4፥ 10፥ 25፤ 6:12-13፥ 18-19፤ 2ኛ ጢሞ. 1:14፤ 2:3፤ 4:7፤ ቲቶ 2:7፥ 14፤ 3:8፥ 14)። የግሪኩ ቃል አንድ ነገር በውጤቱ ብቻ ሳይሆን፥ በተፈጥሮአዊ ባሕርይ መልካም በመሆኑ አሳብ ላይ ያተኩራል።

በተጨማሪም ጸሎት እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ነው። ልጆቹ እርሱ እንዳዘዛቸው ሲጸልዩ፥ አብን ደስ ያሰኝዋል። ፈሪሳውያን በሰዎች ለመመስገን (ማቴ. 6:5)፥ ወይም ሌሎችን አምላኪዎች ወደ ራሳቸው ለመማረክ ይጸልዩ ነበረ (ሉቃ. 18:9-14)። እውነተኛ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት ይጸልያሉ። ይህ እንግዲህ በእግዚአብሔር ፈቃድ መጸለይ እንዳለብን ያሳየናል። ምክንያቱም በራስ ወዳድነት ስንጸልይ አብን ደስ ስለማያሰኘው ነው (ያዕ. 4:1-10፤ 1ኛ ዮሐ. 5:14-15)። ብዙውን ጊዜ የጸሎት ዓላማ የሰው ፈቃድ በሰማይ ተፈጻሚነት እንዲያገኝ ሳይሆን፥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በምድር ለመፈጸም እንደሆነ ይነገራል።

የእግዚአብሔር ፈቃድ ምንድን ነው? በአንደኛ ደረጃ የጠፋትን ነፍሳት ለማዳን ነው። «ሰዎች ሁሉ» በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን ወደሚገኝ የደኅንነት እውቀት እንዲመጡ የእግዚአብሔር ፈቃድ ስለሆነ፤ «ለሰዎች ሁሉ» መጸለይ እንችላለን። እግዚአብሔር ዓለምን ስለ ወደደ (ዮሐ. 3:16)፤ ክርስቶስ ለዓለም ሁሉ ሞቷል (1ኛ ዮሐ. 2:2፤ 4:14)። ኢየሱስ «ሰዎችን ሁሉ» ወደ ደኅንነት ያመጣ ዘንድ በመስቀል ላይ ሞተ (ዮሐ. 12:32)። ይህ ማንም ሳይቀር ሰዎችን ሁሉ ማለት አይደለም። ምክንያቱም ዓለም ሁሉ እንደማይድን የተረጋገጠ ስለሆነ ነው፤ ነገር ግን ሰዎችን ሁሉ ማለት ካለምንም ልዩነት አይሁድና፤ አህዛብ፤ ሀብታምና ድሀ፤ ሃይማኖተኛና ሃይማኖት የሌለው ሳይባል ማለት ነው።

እግዚአብሔር ማንም እንዳይጠፋ ከፈለገ፤ ብዙዎች የሚጠፉት ለምንድን ነው? እግዚአብሔር ፍርዱን ያዘገየው የጠፋ ኃጢአተኞች ወደ ክርስቶስ እንዲመጡ በመታገሡ ነው (2ኛ ጴጥሮስ 3:9)፤ ነገር ግን ደኅንነት «እውነትን በማወቅ» ላይ የተመሠረተ ነው (1ኛ ጢሞ. 2:4)። ሁሉም ሰው የወንጌልን እውነት አልሰማም። ከሰሙትም ብዙዎቹ ወደ ጎን ጥለውታል። የእግዚአብሔርን ሉዐላዊነት ምስጢር እና የሰውን ኃላፊነት ልናብራራው አንችልም (ዮሐ. 6:37 ተመልከት)፤ ነገር ግን ሁለቱም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደተገለጹና በእግዚአብሔር ታላቅ የማዳን ዕቅድ ውስጥ ተጣምረው እንደሚገኙ እንረዳለን። ጸሎት እግዚአብሔር የጠፋውን ዓለም ለመድረስ በወጠነው ዕቅድ ውስጥ አስፈላጊ ሚና እንዳለው እናውቃለን። ለጠፋ ነፍሳት የመጸለይና (ሮሜ 10:1)፤ ወንጌልን ለሌሎች ለማካፈል ራሳችንን የማዘጋጀት ኃላፊነት አለብን።

ሠ. የጸሎት መሠረት (1ኛ ጢሞ. 2:5-7)፡- ብዙ አማኞች ጸሎት ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ አዳኝና መካከለኛ (አማላጅ) ሆኖ በሠራው ሥራ ላይ እንደሚመሠረት አያስተውሉም። እንደ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ በቅዱሱ እግዚአብሔርና በደካሞች ልጆቹ መካከል ፍጹም የሆነ አማላጅ ነው። ኢዮብ በማጉረምረም ከጠየቃቸው ጥያቄዎች መካከል አንዱ መልእክቱን ወደ እግዚአብሔር ዙፋን የሚወስድለት አማላጅ ከማጣቱ ጋር የተያያዘ ነበረ። «እጁን በሁለታችን ላይ የሚያኖር ዳኛ በመካከላችን ምነው በተገኘ!» (ኢዮብ 9:33)።

አንድ እግዚአብሔር ብቻ ስላለ፡ የሚያስፈልገው አንድ አማላጅ ብቻ ነው። ያም አማላጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ሌላ ማንም ሰው ይህንን ተግባር ለማከናወን ብቁ አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ አምላካም ሰውም ስለሆነ፤ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል «ዳኛ» መሆን ይችላል። ፍጹም በሆነው ሕይወቴና በሰዎች ቦታ ተተክቶ በመሞቱ፤ የእግዚአብሔር ቅዱስ ሕግ የሚጠይቃቸውን የጽድቅ ግዴታዎች አሟላ። «እርሱ ለሁሉ ቤዛ» ነበረ። «ቤዛ» የሚለው ቃል «አንድን ባሪያ ነጻ ለማውጣት የሚከፈል ዋጋ» ማለት ነው። የሞተውም «በሁሉም ሰው ፈንታ» ነበር። የክርስቶስ ሞት ለሚታመኑበት ብቻ የሚሠራ ቢሆንም፤ ለዓለም ሁሉ ኃጢአት በቂ ነው። ኢየሱስ «ነፍሱን ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ» እንደመጣ ተናግሯል (ማቴ. 20:28)።

ክርስቶስ «ለሰዎች ሁሉ» ስለ ሞተ፤ እግዚአብሔር «ሰዎች ሁሉ እንዲድኑ» ፈቃዱ ነው። ይህ መልካም ዜና ወደ ኃጢአተኛው ዓለም የሚደርሰው እንዴት ነው? እግዚአብሔር ወንጌልን ወደ ጠፉ ኃጢአተኞች የሚያደርሱትን መልእክተኞች ይጠራል፤ ይሾማልም። ጳውሎስ እንዲህ ያለ መልእክተኛ ነበረ። ሰባኪ (የንጉሡ አዋጅ ነጋሪ)፤ ሐዋርያ (ለልዩ ተልዕኮ የተላከ)፤ አስተማሪም ነበረ። ፍጻሜውን (የጠፉትን የማዳን ሥራ) ያዘጋጀው እግዚአብሔር፤ ለፍጻሜው የሚረዳውን መንገድ ያዘጋጃል። ይህም ጸሎትና ቃሉን መስበክ ነው። ይህ መልካም ዜና ለአይሁድ ብቻ ሳይሆን፤ ለአሕዛብም ጭምር ነው።

በመስቀል ላይ የተደረገው የክርስቶስ ኢየሱስ የመሥዋዕትነት ሥራ ለጸሎት መሠረት ከሆነ፤ ጸሎት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በጣም አስፈላጊ ተግባር ነው ማለት ነው። አለመጸለይ መስቀሉን ማቃለል ነው! ለራሳችን ብቻ መጸለይ የመስቀሉን ዓለም አቀፋዊነት መካድ ማለት ነው። የጠፉትን ነፍሳት ችላ ማለት መስቀሉን ወደ ዳር መግፋት ነው። «ለዎች ሁሉ» ለዚህ አንቀጽ ቁልፍ ነው። ክርስቶስ «ለሁሉም» ስለሞተና «ሁሉም» እንዲድኑ የእግዚአብሔር ፈቃድ ስለሆነ፤ «ለሁሉም» እንጸልያለን። ጊዜው ሳያልፍ እግዚአብሔር ሰዎችን ለመድረስ ያዘጋጀው ዓለም አቀፍ መርሐ ግብር አካል ለመሆን ራሳችንን ለእግዚአብሔር መስጠት አለብን።

ረ. በጸሎት ውስጥ የሚኖረን አስተሳሰብ (1ኛ ጢሞ. 2:8)፡- ጳውሎስ ወንዶች በማኅበር እንዲጸልዩ በግልጽ አስቀምጦታል። በቀደምቷ ቤተ ክርስቲያን ወንዶችም ሴቶችም ይጸልዩ ነበር (1ኛ ቆሮ. 11:4-5)፤ ነገር ግን በዚህ ስፍራ ትኩረት የተደረገው በወንዶች ላይ

ነው። የሴቶችን የጸሎት ስብሰባዎች ማግኘት የተለመደ ነው፤ ነገር ግን የወንዶችን የጸሎት ስብሰባዎች ብዙ ጊዜ አናገኝም። ወንዶቹ ካልጸለዩ፥ ቤተ ክርስቲያኒቱ ስለ አገልግሎቷ ግድ የሚላቸውና ራሳቸውን የሰጡ መሪዎች አይኖሯትም።

ለአይሁድ ወንዶች እጃቸውን በማንሳትና ወደ ሰማይ በመዘርጋት መጸለይ የተለመደ ነበረ። ራሳችንን ዝቅ አድርገን፥ እጆቻችንን አጣጥፈንና ዓይኖቻችንን ጨፍንን የምንቀርብበት የጸሎት ልማዳችን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በየትም ቦታ አይገኝም ወይም አልታዘዘም። እርግጥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተለያዩ የጸሎት አደራረግ አቋሞች ይገኛሉ፡- እጆችን ዘርግቶ መቆም (1ኛ ነገ. 8:22)፥ መንበርከክ (ዳን. 6:10)፥ መቆም (ሉቃስ 18:11)፥ መቀመጥ (2ኛ ሳሙ. 7:18)፥ ራስን ዝቅ ማድረግ (ዘፍጥረት 24:26)፥ ዓይኖችን ማንሳት (ዮሐ. 17:1)፥ በመሬት ላይ መውደቅ (ዘፍ. 17:3)። አስፈላጊው ነገር የሰውነት አቋም ሳይሆን፥ የልብ አቋም ነው።

ጳውሎስ ለውጤታማ ጸሎት 3 አስፈላጊ ነገሮችን ገልጿል። የመጀመሪያው «የተቀደሱ እጆች» ነበር። ይህ የተቀደሰ ሕይወት ማለት እንደሆነ ግልጽ ነው። «ንጹሕ እጆች» የሚለው ነቀፋ የሌለበት ሕይወት ምሳሌ ነው (2ኛ ሳሙ. 22:21፥ መዝ. (24):4)። በሕይወታችን ውስጥ ኃጢአት ካለ ለመጸለይም ሆነ እግዚአብሔር መልስ እንደሚሰጠን ለመጠበቅ አንችልም [መዝ. (66):18]።

«አለ ቁጣ» ሁለተኛው አስፈላጊ ነገር ሲሆን፥ እርስ በርሳችን በጥሩ ሁኔታ እንድንኖር ይፈልግብናል። ከሌሎች አማኞች ጋር በተደጋጋሚ ችግር ያለበትና ሰላምን ከመፍጠር ይልቅ ችግርን የሚፈጥር ሰው ለመጸለይና ከእግዚአብሔርም ዘንድ የጸሎት መልሶችን ለማግኘት አይችልም።

«ክፉ አሳብ» የሚለው በእምነት መጸለይ እንዳለብን ያሳያል። ግን በትክክል ቃሉ «ግጭት» ማለት ነው። በልባችን ቁጣ ሲኖር፥ ከሌሎች ጋር ብዙ ጊዜ ግልጽ አለመግባባቶች ይኖሩናል። ክርስቲያኖች ተግባቢዎች ሆነው፥ አለመስማማትን መማር አለባቸው። «ሳናንጎራጉር ክፉም ሳናስብ ሁሉን ማድረግ» መቻል አለብን (ፊሊ. 2:14)።

ስለዚህ ውጤታማ ጸሎት፥ ማለት «የተቀደሱትን እጆች በማንሳት» ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ማድረግ፥ በተጨማሪ ደግሞ «አለ ቁጣና አለ ክፉ አሳብ» ከአማኞች ጋር ትክክለኛ ኅብረት እንዲኖር ያስፈልጋል። ኢየሱስ ይህንኑ ተመሳሳይ እውነት

አስተምሯል (ማር. 11:24-26)። ለመጸለይ በመዘጋጀትና በእግዚአብሔር ፊት ልባችንን በማስተካከል የበለጠ ጊዜ ካላለፍን፤ ጸሎታችን የበለጠ ውጤታማ ይሆናል።

2. የሴቶች መገዛት፡- (1ኛ ጢሞ. 2:9-15)

በዚህ «የሴቶች ነጻነት» እና ሌሎች የሴቶች እንቅስቃሴዎች ባሉበት ዘመን «መገዛት» የሚለው ቃል አንዳንድ ሰዎችን ያስቆጣቸዋል። አንዳንድ የታወቁ ጸሐፊዎች እንኳን ጳውሎስ «ፀረ-አንስታይ» አቋም የያዘ «ጨቋኝ ያረጀ ወንድላጤ» እንደሆነ በመግለጽ ከሰውታል። በእግዚአብሔር ቃል መለኮታዊነትና ባለሥልጣንነት የምንታመን ሰዎች፤ የጳውሎስ ትምህርቶች ከራሱ ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔር እንደመጡ እናውቃለን። መጽሐፍ ቅዱስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለሚገኙ ሴቶች በሚለው ነገር ላይ ችግር ካለብን፤ ጉዳዩ ቃሉን ከሰጠው ከእግዚአብሔር ጋር እንጂ ከጳውሎስ ጋር (2ኛ ጢሞ. 3:16-17)፤ ወይም ከጴጥሮስ ጋር (1ኛ ጴጥ. 3:1-7) አይደለም።

በ1ኛ ጢሞ. 2:11 ላይ «መገዛት» የሚለው ቃል፤ በኤፌሶን 5:21-22 እና ቆላስይስ 3:18 ላይ «መታዘዝ» ተብሎ ተተርጉሞአል። በቀጥታ ስንወስደው «በዝቅተኛ ደረጃ ላይ መሆን» ማለት ነው። በጦር ኃይሎች ውስጥ ያገለገለ ማንም ሰው፤ «ደረጃ» የሚለው በትእዛዝ ከሥልጣን ጋር የተያያዘ እንጂ ከተፈላጊነትና ከችሎታ ጋር የተያያዘ እንዳልሆነ ያውቃል። ኮሎኔል ከተራ ወታደር በደረጃ ከፍ ያለ ነው፤ ነገር ግን ይህ ማለት ኮሎኔሉ የግድ ከተራ ወታደሩ የተሻለ ሰው ነው ማለት አይደለም። ይህ ኮሎኔሉ ከፍ ባለ ደረጃ ላይ የሚገኝ በመሆኑ፤ የበለጠ ሥልጣን አለው ማለት ነው።

«ሁሉ በአግባብና በሥርዓት ይሁን» (1ኛ ቆሮ. 14:40) የሚለው እግዚአብሔር በፍጥረቱ ውስጥ የሚከተለው መመሪያ ነው። አንድ ሠራዊት የሥልጣን ተዋረዶች ባይኖሩት ግራ እንደሚጋባና እንደሚተራመስ ሁሉ፤ በሕብረተሰብም አንዱ ለአንዱ መገዛት ከሌለ ቀውስ ያጋጥመዋል። እግዚአብሔር ልጆቻቸውን እንዲያሠለጥኑና በፍቅር እንዲቀጧቸው ለወላጆች ሥልጣንን ስለ ሰጠ፤ ልጆች ለወላጆቻቸው መገዛት አለባቸው። ሠራተኞች ለአሠሪዎቻቸው መገዛት አለባቸው። (ኤፌ. 6:58 የዚህ ጥቅስ ቀጥተኛ ማገጣጠሪያ ለቤት ውስጥ ባሪያዎች ቢሆንም፤ በዛሬው ዘመን ለሚገኙ ሠራተኞችም መሆን ይችላል።) ዜጎች ባለሥልጣናቹ ክርስቲያኖች ባይሆኑም እንኳን፤

ለመንግሥት ባለስልጣናት ሊገዙ ይገባቸዋል (ሮሜ 13፤ 1ኛ ጴጥ. 2፡13-20)።

መገዛት የበታች መሆን አይደለም። መገዛት እግዚአብሔር በቤተሰብና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሰጠው የግንኙነት ደረጃ ማወቅና በደስታ መታዘዝ ነው። አንዲት ክርስቲያን ሚስት ለጌታና ለባለቤቷ በደስታ ስትገዛ፥ ይህ በርስዋ ሕይወት ውስጥ ከሁሉም የላቀ ውጤት ማስከተል አለበት። (ይህ እንዲሆን፥ ባልየው ሚስቱን መውደድ አለበት፤ በባልና በሚስት በኩል ከእግዚአብሔር የተሰጠውን የግንኙነት ደረጃ በመጠቀም እንዲጣሉበት ሳይሆን እንዲታነጹበት የሚያደርጉት መሣርያ ሊሆን ይገባል። ኤፌ. 5፡18-33)። መገዛት ለመንፈሳዊ ዕድገትና አገልግሎት ቁልፍ ነው፡- ባሎች ለጌታ መገዛት አለባቸው፤ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው አንዱ ለሌላው መታዘዝ አለባቸው (ኤፌ. 5፡21)። ደግሞም ሚስቶች ለጌታና ለባሎቻቸው መገዛት አለባቸው።

በዚህ ክፍል (1ኛ ጢሞ. 2፡9-15) ውስጥ ትኩረት የተደረገው ሴቶች በቤተ ክርስቲያን በሚኖራቸው ቦታ ላይ ነው። ጳውሎስ እነዚህን አማኝ ሴቶች መገዛታቸውን በብዙ መንገዶች እንዲያሳዩ ያበረታታል።

ሀ) ተገቢ አለባበስ (1ኛ ጢሞ. 2፡9)፡- በዚህ ስፍራ የተመለከተው፥ በዓለማዊው ሰው ሠራሽ ብልጭልጭታ እና ፈሪሃ-እግዚአብሔር ባለበት እውነተኛ ውበት መካከል ያለው ልዩነት ነው። ጳውሎስ ጌጦችንና ጥሩ ጥሩ ልብሶችን አልከለከለም፤ ነገር ግን እርሱ የሚቃወመው፥ የዋህና ረጋ ያለ መንፈስ (1ኛ ጴጥ. 3፡1-6 ተመልከት) ያለበት እውነተኛ ውበት እነዚህን ነገሮች ከሚገባው በላይ በመጠቀም ስለተተካ ነው። በውጪ ባለው ነገር ላይ ብቻ የምትደገፍ ሴት ብዙም ሳይቆይ ድርጊቷን ለመከላከል የምትጠቀምባቸው ማመካኛዎችዋ ይከዷታል። የሰውን አሳብ ልትስብ ትችል ይሆናል፤ ነገር ግን ዘላቂ ፍቅር ለማግኘት አትችልም። ምናልባት የጊዜው ዘመናዊው ፋሽን በኤፌሶን ባላቸው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙትን ሴቶች እየፈተነ ስለሆነ ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ሴቶቹ እንዳይጠመዱ እንዲያስጠነቅቃቸው ማስታወስ ነበረበት።

«የሚገባ» ተብሎ የተተረጎመው ቃል (1ኛ ጢሞ. 2፡9) «አግባብና ሥርዓት ያለው» ማለት ነው። በእንግሊዝኛ «ኮዝመቲክ» (ሴቶች ለማግኘት የሚጠቀሙት የገላ መዋቢያ) የሚለውን ቃል ካገኘንበት የግሪክ ቃል ጋር የተዛመደ ነው። የሴት አለባበስ ተገቢ፥ ሥርዓት ያለውና

መልካም መጻዛ የሚሰጥ መሆን አለበት። «እፍረት» ማለት በቀጥታ ሲተረጎም «አግባብ፣ ከመጠን ያለፉትን ነገሮች ማስወገድ» ማለት ነው። ይህንን ጠባይ የያዘች ሴት ተገቢና ትክክለኛ ከሆነው ነገር ለማለፍ ታፍራለች። «ጭምት» የሚለው ቃል «አስተዋይ አእምሮና ጥሩ ስሜት» ተብሎ ከሚተረጎም የግሪክ ቃል የመጣ ነው። ውስጣዊ ራስ መግዛትን የሚገልጽና ለአንድ ሰው መልካምና ተገቢ የሆነውን ነገር የሚናገር መንፈሳዊ የአቅጣጫ ጠቋሚ ነው።

ኤፌሶን ሀብታም የንግድ ከተማ ስለነበረች፣ አንዳንድ ሴቶች የሰዎችን ትኩረት ለመሳብና ለመታወቅ እርስ በርሳቸው ይወዳደሩ ነበር። በዚያን ጊዜ ውድ የፀጉር አሠራሮች ብዙ ዋጋ ከሚያወጡ ጌጣ ጌጦች ጋር ተዳምረው፣ በሕብረተሰቡ ውስጥ የበላይነቱን ለመቀዳጀት የሚያስችሉ መንገዶች ነበሩ። ጳውሎስ ክርስቲያኖቹን ሴቶች ክርስቶስ ብቻ ሊሰጥ በሚችለው እውነተኛ ውበት ማለትም «ውስጣዊ ሰው» ላይ እንዲያተኩሩ ያበረታታል። መልካም አለባበስንና ጌጣጌጦችን አልከለከለም። በአግባብነትና በቅዱስ ባሕርይ ላይ የበለጠ በማተኮር፣ በሚዛናዊነትና ቅድሚያ በመስጠቱ ጉዳይ ላይ ጥንቃቄ እንድናደርግ ያሳስባል።

በአንድ የበጋ ወራት አንዲት የቤተ ክርስቲያን አባል «ለክርስቲያን ሴት ትክክለኛውን ዓይነት ልብስ ማግኘት ከባድ እየሆነ እየመጣ ነው» ብላ ነገረች። «የሚሸጧቸውን የዋና ልብሶች የሚመስሉትን ለመልበስ አልፈለግሁም። በጭራሽ ወደ ዋናም አልሄድም። ለመሆኑ የድሮ ዘመኑን ጨዋነት የበላው ምን ይሆን?»

ለ) በኅ ምግባራት (1ኛ ጢሞ. 2:10)፡- ጳውሎስ መልካም ሥራዎች አለባበስን ይተካሉ አላለም፤ ነገር ግን የውድ ልብሶችንና ጌጣጌጦችን «ዋጋቢነት» ከመልካም ባሕርይና ከክርስቲያናዊ አገልግሎት ጋር እያንጸጸረ ነበረ። በጳውሎስ የመጋቢነት መልእክቶች ውስጥ «እግዚአብሔርን መምሰል» ሌላው ቁልፍ ቃል ነው (2:2፣ 10፤ 3:16፤ 4:7-8፤ 6:3፣ 5-6፣ 11፤ 2ኛ ጢሞ. 3:5፤ ቲቶ 1:1)። ብልጭልጭ ነገር በከፊል በውጪው አካል ላይ እንዲኖር ማድረግ ይቻላል፤ ነገር ግን እግዚአብሔርን መምሰል ከውስጥ መምጣት አለበት።

መልካም ሴቶች በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ የተጫወቱትን ሚና በፍጹም ዝቅ አድርገን መገመት የለብንም። የወንጌል መልእክት በእነርሱ ላይ ያመጣው አስደናቂ ለውጥ ነበረው፤ ምክንያቱም

በእግዚአብሔር ፊት ያላቸውን ዋጋና በክርስቶስ አካል ውስጥ ያላቸውን እኩልነት አረጋግጦ ስለነበረ ነው (ገላትያ 3:28)። በሮማውያን ዓለም ሴቶች ዝቅ ያለ ቦታ ነበራቸው፤ ወንጌል ግን ያንን ለወጠ።

በምድር ላይ በነበረው የአገልግሎት ጊዜ ኢየሱስን ለማገልገል ፈላቸውን የሰጡ ሴቶች ነበሩ (ሉቃ. 8:1-3)። ሲሰቀልና ሲቀበር በቦታው ነበሩ። ደግሞም የትንሣኤውን አስደናቂ ዜና በመጀመሪያ ያወጀችው ሴት ነበረች። በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ዶርቃን (የሐዋ. 9:36-43)፣ ልድያን (16:14-15)፣ ጽርስቅላንና (18:1-3) በቤርያና በተሰሎንቄ አብያተ ክርስቲያናት የነበሩትን መልካም ሴቶች (17:4፣12) እናገኛለን። ጳውሎስ በሮሜ 16 ቢያንስ 8 ሴቶችን ሰላም ብሏል። የሮሜን መልእክት ወደ ሮሜ ቤተ ክርስቲያን የወሰደችው ፌቤን በቤተ ክርስቲያኒቷ ዲያቆን ነበረች (ሮሜ 16:1)። ብዙ አማኝ ሴቶች ባሉቻቸውን ለጌታ በመማረክ፣ ቤታቸውን ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ክፍት አድርገዋል።

ሐ. በጥምና መማር (1ኛ ጢሞ. 2:11) «ዝምታ» የሚለው አማኝ ሴቶች በማኅበር በፍጹም አፋቸውን መክፈት እንደሌለባቸው የሚከለክል ስሜት ስለሚሰጥ፣ ጥሩ ትርጉም አይደለም። ይህ በቁጥር ሁለት ላይ «ጭምትነት» ተብሎ ከተተረጎመው ጋር አንድ ዓይነት ቃል ነው። አንዳንድ ሴቶች በክርስቶስ ያገኙትን አዲስ ነጻነት በአግባቡ ባለመጠቀም፣ በስብሰባዎች ላይ ጣልቃ በመግባት ረብሻዎችን ይፈጥሩ ጀመር። ጳውሎስ በዚህ ግሣይ ውስጥ የገለጸው ይህን ነበር። ሴቶች በነጻነታቸው «ለመደሰት» በመሞከር ቤተ ክርስቲያንን ለማሳዘን ለሚችሉበት አደጋ እንደተጋለጡ ያሳያል። ይህንን ዓይነት ግሣይ ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያንም ጽፎ ነበረ (1ኛ ቆሮ. 14:34)፤ በእርግጥ ያን ጊዜ በይበልጥ ያተኮረው በልሳን መናገርን በተመለከተ ነበር።

መ. ባለሥልጣንን ማክበር (1ኛ ጢሞ. 2:12-15)፡- ሴቶች እንዲያስተምሩ ተፈቅዶላቸዋል። ትልልቅ ሴቶች ወጣቶችን ሴቶች ማስተማር አለባቸው (ቲቶ 2:3-4)። ጢሞቴዎስ በቤቱ በእናቱና በአያቱ የተማረ ነበረ (2ኛ ጢሞ. 1:5፤ 3:15)፤ ነገር ግን በማስተማር አገልግሎታቸው በወንዶች ላይ «መጫን» የለባቸውም። መልካም ሴት አንድን ወንድ በግል ብተመክረው ምንም ችግር የለበትም (የሐዋ. 18:24-28)። ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሥልጣን እንዳላት በመገመት፣ የወንድን ቦታ ለመውሰድ መሞከር

የለባትም። «ዝምተኝነትን» መለማመድና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስነ ሥርዓት እንዲኖር ማገዝ አለባት።

ጳውሎስ ክርስቲያን ወንዶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መንፈሳዊ መሪዎች መሆን አለባቸው የሚለውን ምክር ለመደገፍ ብዙ ምክንያቶችን አቅርቧል። የመጀመሪያው ምክንያት ከፍጥረት ነው፡- አዳም ቀድሞ ተፈጥሯል፤ ከዚያም ሔዋን ተፈጠረች (1ኛ ጢሞ. 2:12-13)። (ጳውሎስ ይህንኑ ተመሳሳይ ምክንያት በ1ኛ ቆሮ. 11:1-10 ተጠቅሞአል።) ቅድሚያ ማግኘት ማለት መብለጥ ማለት እንዳልሆነ ልብ ማለት አለብን። ወንድና ሴት ሁለቱም የተፈጠሩት በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር አምሳል ነበር። ጉዳዩ ከሥልጣን ጋር የተያያዘ ነው። ወንድ በመጀመሪያ ተፈጥሯል።

ሁለተኛው ምክንያት ከሰው በኃጢአት ውስጥ ከመውደቅ ጋር የተያያዘ ነው። ሰይጣን ሴቷን ኃጢአት እንድታደርግ አታለላት (2ኛ ቆሮ. 11:3፤ ዘፍ. 3:1-8)። ወንዱ ዓይኖቹ እያዩ ኃጢአትን ሠራ። ምክንያቱም አዳም ከእግዚአብሔር የተሰጠውን ትእዛዝ ወደ ጎን በመተው ሚስቱን ሰማ፤ እግዚአብሔርንም አልታዘዘም፤ ስለዚህ ኃጢአትንና ሞትን ወደ ዓለም አመጣ። የሚስቶች ለገዛ ባሎቻቸው መገዛት በመጀመሪያው የፍጥረት ታሪክ ውስጥ የተገለጠ ነበር። ዛሬ በኅብረተሰብ ውስጥ የምንመለከተው ፈር የለቀቀ ሁኔታ ያንን ከእግዚአብሔር የተሰጠውን ትእዛዝ ከመተላለፍ የመነጨ ነው።

ጳውሎስ ሴቶች ከወንዶች ይልቅ ሞቾች በመሆናቸው በቀላሉ ይታለላሉ ማለቱ አይመስለኝም። ምክንያቱም ልምምዳችን ወንዶችም ሴቶችም በሰይጣን እንደሚታለሉ ስለሚያረጋግጥልን ነው። በአንድ ወቅት፤ አብርሃም ሚስቱን ሰማና ችግር ውስጥ ገባ (ዘፍ. 16)። በኋላም መከረችውና እግዚአብሔርም እንዲሰማት ነገረው (ዘፍ. 21)። በመጋቢነት አገልግሎቱ እግዚአብሔርን ከሚፈሩ ሴቶች ከማገኘው ማበረታቻና ምክር ብዙ ተጠቅሜአለሁ፤ ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሥልጣንን አላግባብ እንዳይይዙ ለማድረግ ሞክራለሁ። በእርግጥ የማውቃቸው እግዚአብሔርን የሚፈሩ ሴቶች፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነገሮችን ለማካሄድ ፍላጎት የላቸውም።

ሴትን በዝቅተኛ ቦታ የማስቀመጥ ምክንያቶች፤ የሰው ልጆች አፈጣጠርና አወዳደቃቸው ይመስላሉ፤ ነገር ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጣት አገልግሎት አለ (1ኛ ጢሞ 2:15)። ምናልባት በዚህ ስፍራ እርሱ በጠቀሰውና «ከሴት የተወለደ» አዳኝ እንደሚመጣ ሙሴ በዘፍ.

3:16 በጻፈው መካከል በጳውሎስ አእምሮ ውስጥ የጠበቀ ግንኙነት ሳይኖር አይቀርም። አዳኙ ወደ ዓለም የሚመጣው በሴት በኩል ነበረ። (ኢየሱስ ምድራዊ እናት እንደነበረውና ነገር ግን ምድራዊ አባት እንዳልነበረው አስታውስ (ሉቃ. 1:34-35፥ ማቴ. 1:18-21)።

ነገር ግን ጳውሎስ ተግባራዊ ሊሆን የሚችል ትምህርት ያስተምራል (1ኛ ጢሞ. 2:15)። «ሁለቱም» ባልና ሚስት በእውነተኛ መሰጠት ለጌታ ከኖሩ፥ ሴቷ «በመውለድ ትድናለች» በማለት ጳውሎስ ቃል ይገባል።

ይህ ማለት ክርስቲያን እናቶች ልጅ በመውለድ ጊዜ አይሞቱም ማለት ነውን? ታሪክና ልምምድ እንደሚሞቱ ይነግሩናል። እግዚአብሔር የራሱ ዓላማዎች አሉት። መንገዱ ደግሞ ከአሳባችን ከፍ ያለ ነው (ኢሳ. 55:8-9)። ጳውሎስ በዚያን ጊዜ የነበሩትን አማኝ ሴቶች የሚያበረታታ አጠቃላይ መመሪያ ሰጥቶ ነበረ። አገልግሎታቸው ቤተ ክርስቲያንን «መምራት» ሳይሆን፥ ለቤታቸው መጠንቀቅና ልጆችን ለእግዚአብሔር ክብር መውለድና ማሳደግ ነበር (1ኛ ጢሞ. 5:14)። በቤታቸው የሚያደርጉዋቸው ስብሰባዎች ቃሉን ለማስተማርና ቅዱሳንን ለማገልገል እንዲችሉ ብዙ ዕድሎችን ይሰጧቸዋል (ሮሜ 16:1-6 ተመልከት)።

በመጋቢነት ስሜት ቃሉን ለማስተማር የተጠሩ ባይሆኑም እንኳን፥ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ሴቶች በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጠቃሚ አገልግሎት አላቸው። ሁሉም ነገር «በአግባብና፥ በሥርዓት» ከተሠራ እግዚአብሔር ይባርክዋል።

መሪዎችን ተከተል

1ኛ ጢሞቴዎስ 3

በቤተሰብም ቢሆን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ፥ ሁሉም ነገር የሚነሳው ወይም የሚወድቀው በአመራር ምክንያት ነው። መንፈስ ቅዱስ ለአማኞች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግሉ ስጦታዎችን ይሰጣል። ከእነዚህ ስጦታዎች ውስጥ «መጋቢዎችና አስተማሪዎች» (ኤፌ. 4: 11)፥ «ዕርዳታና» «አገዛዝ» (አስተዳደር 1ኛ ቆሮ. 12: 28) ይገኙባቸዋል። አስቀድመን እንዳየነው፥ ቤተ ክርስቲያን እንደ ሕያው የሆነ የአማኞች ኅብረት ብትሆንም፥ በሚገባ በሥርዓት ካልተመራች ትሞታለች። አመራር የመንፈሳዊ አደረጃጀት አንዱ አካል ነው።

በዚህ ክፍል ጳውሎስ ጳጳስን፥ ዲያቆንና ቤተ ክርስቲያን ራሷን ገልጿል። እነዚህን ሦስት ገለጻዎች በመረዳት፥ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የተሻለ አመራር ለመስጠት እንችላለን።

1. መጋቢው (1ኛ ጢሞ. 3: 1-7)

እንደ አዲስ ኪዳን አገላለጽ፥ ኤፍስ ቆጶስ፥ «መጋቢ» እና «ሽማግሌ» የሚሉት ቃላት ተመሳሳይ ናቸው። «ጳጳስ» ማለት ከላይ ሆኖ በኃላፊነት «የሚቆጣጠር» ነው። ሽማግሌዎች የቤተ ክርስቲያንን ሥራ የመቆጣጠር ኃላፊነት አለባቸው 1ኛ ጲጥ. 5: 1-3፥ የሐዋ. 20: 17፥ 28)። «ሽማግሌ» በግሪክ «ፕሬስብዩትስ» የሚል ቃል ሲሆን፥ ትርጉሙም «ያረጀ ሰው» ማለት ነው። ጳውሎስ በ1ኛ ጢሞ. 4: 14 «ፕሬስቢተሪ» የሚለውን ቃል አንድን ቤተ ክርስቲያን /ዲኖሚኔሽን/ ሳይሆን፥ ጢሞቴዎስን የሾመውን «የሽምግልና» ማህበር ለማሳየት ተጠቅሟል። ሽማግሌዎችና ኤጲስ ቆጶሳት (ለአንድ ሥራ የተሰጡ ሁለት ሰዎች፤ ቲቶ 1: 5፥ 7) በመንፈሳዊ ጥበብና ልምድ የበሰሉ ሰዎች ነበሩ። በመጨረሻም «መጋቢ» ማለት «እረኛ» ማለት ሲሆን፥ የእግዚአብሔርን መንጋ የሚመራና የሚጠብቅ ማለት ነው።

ከዚህ ቦታ ለኤጲስ ቆጶሳት የተሰጡትን መስፈርቶችና በቲቶ 1: 5-9 ለሽማግሌዎች የተሰጡትን ስታወዳድር፥ በሁለቱም ወገን አንድ ዓይነት ሥራ እንዳለ ታያለህ። በሐዋርያት ዘመን የቤተ ክርስቲያን አደረጃጀት በጣም ቀላል ነበር፡- መጋቢዎች (ሽማግሌዎች፥ ኤጲስ ቆጶሳት) እና ዲያቆናት ነበሩ (ፊልጵ. 1: 1)። አንዳንዶቹ በመምራት

(አደረጃጀትና አስተዳደር)፥ ሌሎች ደግሞ በማስተማር የእያንዳንዱን ቤተ ክርስቲያን ሥራ በመቆጣጠር ላይ የተሰማሩ በርካታ ሽማግሌዎች ሳይኖሩ አይቀሩም (1ኛ ጢሞ. 5: 17)።

ነገር ግን እነዚህ ሰዎች የሠለጠኑ መሆን ነበረባቸው። አንድ አዲስ አማኝ ኤጲስ ቆጶስነት ቢፈልግ ጥሩ ነበር። ነገር ግን ይህንን ለማግኘት የሚሻለው መንገድ የክርስቲያናዊ ባሕርይን ማሳደግና የሚከተሉትን መስፈርቶች ማሟላት ነበር፡ - በቀደምቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ (ኤጲስ ቆጶስ) መሆን በቀላሉ የሚታይ ሳይሆን፥ ከባድና ቆራጥ ውሳኔ ነበረ። ጳውሎስ አንድ ሰው በሽምግልና በኤጲስ ቆጶስነት ወይም በመጋቢነት ለማገልገል ከፈለገ፥ 16 መስፈርቶችን እንዲያሟላ አቅርቧል፡ -

ሀ. የማይነቀፍ (1ኛ ጢሞ. 3: 2) ፡- ይህ ቃል በቀጥታ ሲተረጎም «እንከን የሚሆን ምንም ነገር ሳይኖር» ማለት ነው። ይህም፥ ሰይጣን ወይም ያልዳነት ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን ለመኮነን ወይም ለማጥቃት የሚያላከኩበት አንዳችም ምክንያት በሕይወቱ መኖር የለበትም ማለት ነው። ሕያው ሰው ሆኖ ኃጢአት የሌለበት ማንም የለም። ነገር ግን ያለነቀፋ ወይም «ከነቀፋ ውጪ» ሆነን ለመገኘት መጣር አለብን።

ለ. የአንዲት ሚስት ባል (1ኛ ጢሞ. 3: 2)፡- በዚህ ምዕራፍ ሁሉም ገላጭ ቅጽሎች በተባዕታይ ያታ የተጠቀሱ ናቸው። በማኅበር ለሴቶች አገልግሎት የሰፋ ቦታ ሲኖር፥ የሽምግልና ሥራ ግን ለሴቶች አልተሰጠም። ሆኖም የመጋቢው የቤት ውስጥ ሕይወት፥ በተለይም የጋብቻ ሁኔታው በጣም አስፈላጊ ነው። (በቁ. 12 መሠረት ይኸው ተመሳሳይ መስፈርት ለዲያቆናትም ይሆናል)። ይህም አንድ መጋቢ የተፋታና በድጋሚ ያገባ መሆን የለበትም ማለት ነው። አንድ መጋቢ ቀርቶ የቤተ ክርስቲያን አባል እንኳን ከአንድ በላይ ሚስት ካለው ተቀባይነት ስለማያገኝ፥ ጳውሎስ የሚናገረው ብዙ ሚስቶችን ስለማግባት አይደለም። ደግሞም ከሚስት ሞት በኋላ እንደገና ማግባትንም አይደለም የሚጠቅሰው። ምክንያቱም በዘፍ. 2: 18 እና በ1ኛ ጢሞ. 4: 3 መሠረት አንድ መጋቢ እንደገና ለማግባት ለምን ይከለከላል? የትዳር ጓደኞቻቸውን ያጡ የቤተ ክርስቲያን አባላት ያለ ጥርጥር በድጋሚ ማግባት ይችላሉ። ታዲያ ለምን መጋቢው ይቀጣል?

የአንድ ሰው ትዳሩንና ቤቱን የማስተዳደር ችሎታው፥ ቤተ ክርስቲያንን ለመጠበቅ ያለውን ችሎታ እንደሚያሳይ ግልጽ ነው (1ኛ

ጢሞ. 3:4-5)። የፈታ መጋቢ ራሱንና ቤተ ክርስቲያንን ከውጪ ሰዎች ለሚመጣ ነቀፌታ ከማጋለጡም በላይ፡ የጋብቻ ችግሮች ያሉባቸው ሰዎች የራሱን ትዳር አስተካክሎ ካልጠበቀ ሰው ምክር ፍለጋ ይመጣሉ ተብሎ አይገመትም። ፈትተው ሌላ ያገቡና ለጌታ የተሰጡ ክርስቲያኖች በሌሎች አገልግሎቶች ውስጥ ሊያገለግሉ የማይችሉበት ምክንያት አይታዩም። ነገር ግን ሽማግሌዎችና ዲያቆናት ለመሆን አይችሉም።

ሐ. ልክኛ (1ኛ ጢሞ. 3:2)፡- ይህ ማለት፡ ራሱን የሚቆጣጠርና የሚገዛ ማለት ነው። «ነገርን ሁሉ በልክ አድርግ» (2ኛ ጢሞ 4:5 ቀጥተኛ ትርጉም) ወይም «አንተ ግን በሁሉ ነገር ራስህን ተቆጣጠር»። አንድ መጋቢ በሁሉ ነገር በማስተዋል የሚያመዛዝነውን ነገር በሥራ የሚተረጉም መሆን አለበት።

መ. ራሱን የሚገዛ (1ኛ ጢሞ. 3:2)፡- ቆራጥ አመለካከት ያለውና በሥራው ትጉህ መሆን አለበት። ይህ ምንም ስሜት የሌለው፤ ወይም ሁልጊዜ ዝግትና ጭፍግግ ያለ ነው ማለት አይደለም። ነገር ግን የነገሮችን ዋጋ የሚያውቅና በማይገባ ባሕርይ አገልግሎቱን ወይም የወንጌልን መልእክት የማያቃልል ማለት ነው።

ሠ. እንደሚገባው የሚሠራ (1ኛ ጢሞ. 3:2)፡- «ሥርዓት ያለው» የሚለው የተሻለ ትርጉም ይሆናል። መጋቢው በአስተሳሰቡና በኑሮው እንዲሁም በማስተማሩና በስብከቱ የተቀናጀ መሆን አለበት። ይህ ቃል የሌቶችን አለባበስ በሚመለከት በ1ኛ ጢሞ. 2:9 «በሚገባ» ተብሎ ከተተረጎመው የግሪክ ቃል ጋር አንድ ነው።

ረ. እንግዳ ተቀባይ (1ኛ ጢሞ. 3:2)፡- በቀጥታ ሲተረጎም «እንግዳን መውደድ» ማለት ነው። ተጓዥ አማኞች የሚያርፉባቸውን ቦታዎች ስለሚፈልጉ በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን፤ ይህ አስፈላጊ አገልግሎት ነበር (ሮሜ 12:13፤ ዕብ. 13:2፤ 3ኛ ዮሐ. 5-8)። ዛሬም እንኳን እንግዳ ተቀባይ የሆኑ መጋቢና የመጋቢ ሚስት በቤተ ክርስቲያን ላለው ኅብረት ትልቅ እገዛ ያደርጋሉ።

ሰ. ለማስተማር የበቃ (1ኛ ጢሞ. 3:2)፡- ከሽማግሌ ዋና ዋና አገልግሎቶች ውስጥ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር አንዱ ነው። እንዲያውም ብዙ ምሁራን በኤፌ. 4:11 የተጠቀሱት «መጋቢዎችና አስተማሪዎች» አንድን ሰውና ሁለት ተግባራትን እንደሚያከናውን ያምናሉ። መጋቢ በቀጥታ አስተማሪ ነው (2ኛ ጢሞ. 2:2፤ 24)። በ1800ዎቹ በአሜሪካ የታወቁት ጳጳስ ፊሊፕስ ብሩክስ «የማስተማር ብቃት፡- በአጋጣሚ የሚመጣ ወይም በቅንዓት

የሚያገኝ አይደለም» ብለዋል። አንድ መጋቢ የእግዚአብሔርን ቃልና እንዲሁም ያንን ቃል እንዲያውቅና እንዲያስተምር የሚረዳውን ነገር ሁሉ በጥንቃቄ የሚማር መሆን አለበት። በጥናቱ ሰነፍ የሆነ መጋቢ፣ በመድረክ ላይ አሳፋሪ ነው።

ሸ. የማይሰክር (1ኛ ጢሞ. 3:3)፡- ቃሉ የሚገልጸው ብርሌውን ጨብጦ ለረዥም ጊዜ የሚቀመጠውንና ከዚያም የተነሣ ከሚገባው በላይ የሚጠጣውን ሰው ነው። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ለመድኃኒትነቱ ሲል ወይን ጠጅ እንዲጠቀም መምከሩ፣ (5:23) አማኞች በፍጹም እንዳልተከለከሉ ያሳያል። በጣም የሚያሳዝነው ግን የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን አባላት በጌታ ራት ጊዜ ባለው የፍቅር ግብዣ ላይ እንኳን ጠጥተው ይሰክሩ ነበረ (1ኛ ቆሮ. 11:21)። የአይሁድ ሕዝቦች ወይን ጠጁ ጠንካራ እንዳይሆን ከውኃ ጋር ይቀላቅሉት ነበረ። በዚያን ጊዜ ውኃ ንጹሕ እንዳልሆነ በደንብ ይታወቅ ነበረ። ስለዚህ በመጠን የተወሰደ ቀላል የወይን ጠጅ ለመጠጣት ጤናማ ይሆን ነበር።

ሆኖም ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን በነበረው የወይን ጠጅ ባሕላዊ አጠቃቀምና የዛሬውን የአልኮል ኢንዱስትሪ በመደገፍ መካከል ሰፊ ልዩነት አለ። በሮሜ 14 (በተለይም ቁጥር 21) ያለው የጳውሎስ ምክርና ምሳሌ ለዛሬው ዘመን በልዩ መንገድ ይጠቅማል። እግዚአብሔርን የሚፈራ መጋቢ ጥሩ ምሳሌ መሆን እንጂ፣ በአንድ ደካማ ወንድም ሕይወት ውስጥ ለሚኖር ኃጢአት ምክንያት መሆን አይፈላግም።

ቀ. የማይጨቃጨቅ (1ኛ ጢሞ. 3:3) - «ተጋፊ ያልሆነ ጥልን የማይፈልግ»። ቻርለስ ስፐርጀን የመጋቢዎች ኮሌጅ በተባለው ትምህርት ቤት ለሚማሩት ተማሪዎች እንዲህ አሏቸው፡- «ለመደባደብ እጃችሁን ጨብጣችሁ፣ ከሱሪያችሁ ሥር በጭናችሁ ላይ ሥነ-መለኮታዊ ሽጉጥ አንግባችሁ ወደ ዓለም ዙሪያ አትሂዱ»

በ. ገንዘብን የማይወድ (1ኛ ጢሞ. 3:3)፡- ጳውሎስ በ (6:3-10) ስለ ገንዘብ ብዙ የሚለው ነገር አለው። አንድ ሰው ሕሊና ወይም ግብረ-ገባዊ ጨዋነት ከሌላው አገልግሎቱን በቀላሉ ገንዘብ የማግኛ መንገድ አድርጎ ሊጠቀምበት ይችላል። (በብዙ አብያተ ክርስቲያናት መጋቢዎች በሚገባ አይከፈላቸውም)። ገንዘብን የሚመኙ መጋቢዎች ሁልጊዜ ከቤተ ክርስቲያናቸው ውጪ «ጉዳዮች» አሉዋቸው። እነዚህ ጉዳዮች ባሕርያቸውን ያበላሻሉ ደግሞም አገልግሎታቸውን ያደናቅፋሉ። መጋቢዎች መጥፎውን ረብ በመመኘት (1ኛ ጴጥ. 5:2) መሥራት የለባቸውም።

ተ. ገር የሆነ (1ኛ ጢሞ. 3:3)፡- «ትሁት» የተሻለ ትርጓሜ ነው። መጋቢው ሰዎችን የሚሰማና ሳይከራከር ትችትን መቀበል የሚችል መሆን አለበት። ሌሎች በመጋቢው «ሳይጨቁኑ» በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እግዚአብሔርን እንዲያገለግሉ መፍቀድ አለበት።

ቸ. ሰላማዊ የሆነ (1ኛ ጢሞ. 3:3) መጋቢዎች ጥልን የሚፈጥሩ ሳይሆኑ፤ ዕርቅን የሚያደርጉ መሆን አለባቸው። ይህ ማለት ባመኑበት ነገር ላይ መወላወል አለባቸው ማለት ሳይሆን፤ ነገር ግን ልዩነታቸውን በሰላማዊ መንገድ መግለጽ መቻል አለባቸው። ቶሎ የሚቆጣ ባሕርይ ለዘላቂ አገልግሎት አይበጅም።

ሻ. ስግብግብ ያልሆነ (1ኛ ጢሞ. 3:3)፡- ከገንዘብ በተጨማሪ ብዙ ነገሮች መመኘት ትችላለህ። ለምሳሌ በሰዎች ዘንድ መወደድ፤ ታዋቂ የሚያደርግ ሰፊ አገልግሎት፤ የራስ ቤተ ክርስቲያንን ማስፋፋት ወዘተ ናቸው። ይህ ቃል በተለይ በገንዘብ ላይ ያተኩራል።

ኀ. የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር (1ኛ ጢሞ. 3:4-5)፡- ይህ አንድ መጋቢ ያገባ ወይም ካገባ ልጆች ያሉት መሆን አለበት ማለት አይደለም። ዳሩ ግን ጋብቻና የቤተሰብ ሕይወት ለብዙዎቹ መጋቢዎች የእግዚአብሔር ፈቃድ ሳይሆን አይቀርም። የአንድ ሰው ልጆች ካልታዘዙትና ካላከበሩት፤ ቤተ ክርስቲያኑ የእርሱን አመራር ሊያከብርና ሊታዘዝ ይችላል ማለት አይቻልም። ለክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያንና ቤት አንድ ናቸው። ሁለቱንም በፍቅር፤ በእውነትና በሥነ-ሥርዓት መቆጣጠር አለብን። መጋቢው በቤት አንድ ዓይነት በቤተ ክርስቲያን ደግሞ ሌላ ዓይነት ሰው መሆን አይችልም። እንዲህ ከሆነ ግን ልጆቹ ያውቁበታል። ከዚያም ችግሮች ይከሰታሉ። በቁጥር 4 እና 5 ላይ «የሚያስተዳድር» እና «ማስተዳደር» ተብለው የተጠቀሱት ቃላት «በሥልጣን መግዛት፤ ማስተዳደር» የሚል ትርጉም ሲኖራቸው፤ መጋቢ የቤተ ክርስቲያኒቷን ሥራ የሚመራ መሆኑን ያሳዩናል። (ይህም የሚደረገው እንደ ጨቋኝ ሳይሆን፤ እንደ አፍቃሪ እረኛ ነው - 1ኛ ጴጥ. 5:3)። በቁጥር 5 ላይ «ይጠብቃታል» ተብሎ የተተረጎመው ቃል ቤተ ክርስቲያኒቱን አስፈላጊ በሆኑ ነገሮች ሁሉ በግሉ የሚያገለግል እንደሆነ ያሳያል። ይህ ደጉ ሳምራዊ የቆሰለውን ሰው እንደተንከባከበው በሚገልጸው ምሳሌ ውስጥ የተጠቀሰ ቃል ነው (ሉቃ. 10:34-35)።

ሸ. አዲስ ክርስቲያን ያልሆነ (1ኛ ጢሞ. 3:6)፡- ይህ አዲስ የተተከለ እንደ ማለት ነው። ዕድሜ ለአንድ ሰው መብሰል ዋስትና አይደለም።

ነገር ግን አንድ ሰው ቤተ ክርስቲያንን የመምራት ኃላፊነት ከመቀበሉ በፊት ለጥናትና ለዕድገት እንዲሆነው ለራሱ ጊዜ ቢሰጥ መልካም ይሆንለታል። በእርግጥ አንዳንድ ሰዎች ከሌሎች ፈጥነው በሳል ይሆናሉ። ሰይጣን አንድ ወጣት መጋቢ ሲሳካለት፤ ሲታበይና ከዚያም የተገነባውን ሁሉ ሲያፈርስ ማየት ደስ ይለዋል።

አ. በውጭ ባሉት ሰዎች ዘንድ መልካም ምስክርነት ያለው (1ኛ ጢሞ. 3:7)፡- እንደ መብራትና ውኃ ወዘተ. መክፈል ያለበትን ዕዳ ይከፍላል? አብሮ በሚሠራባቸው ባልዳኑት ሰዎች አካባቢ መልካም ስም አለው? (ቆላ. 4:5 ና 1ኛ ተሰ. 4:12 ተመልከት) ማንም መጋቢ መሆን እንደሚገባኝ ሆኛለሁ ብሎ አያስብም፤ ስለዚህ ምዕመናኑ ባለማቋረጥ ለእርሱ መጸለይ አለባቸው። በመጋቢነት/በሽምግልና ማገልገል ቀላል አይደለም። ነገር ግን ባሕርይህ እግዚአብሔር እንደሚወደው ከሆነ አገልግሎትህ የቀለለ ሊሆንልህ ይችላል።

2. ዲያቆን (1ኛ ጢሞ. 3:8-13)

ዲያቆን ተብሎ የተተረጎመው ቃል «ዲያኮኖስ» ከሚለው የግሪክ ቃል የመጣ ሲሆን፤ ትርጉሙም «አገልጋይ» ማለት ነው። የዲቄና ሥራ በመጀመሪያ የተጀመረው በሐዋርያት ሥራ 6 ላይ እንደተገለጸው ሳይሆን አይቀርም። የመጀመሪያዎቹ ዲያቆናት የሐዋርያት ረዳቶች እንዲሆኑ ተሾሙ። በዛሬይቱ ቤተ ክርስቲያን መጋቢዎች/ሽማግሌዎች በቃሉ፤ በጸሎትና በመንፈሳዊ እንክብካቤ ላይ እንዲያተኩሩ ዲያቆናት ሌሎች ሥራዎችን ያቃልሉላቸዋል።

ምንም እንኳን ዲያቆናት የሽማግሌዎች ሥልጣን ባይሰጣቸውም፤ የተወሰኑ መስፈርቶችን ማሟላት አለባቸው። ብዙ ታማኝ ዲያቆናት ራሳቸውን ካስፈተኑ በኋላ ሽማግሌዎች ሆነዋል።

ሀ. ጭምት (1ኛ ጢሞ. 3:8)፡- አንድ ዲያቆን ተቀባይነት (ተሰሚነት) ያለው መሆን አለበት። ማለትም ሌሎች እርሱን ለመምሰል የሚጥሩበት የክርስቲያን ባሕርይ ያለው መሆን አለበት። ዲያቆን ኃላፊነቱን በጥንቃቄ የሚወጣ፤ ሥራውን በሚገባ የሚሠራና ለታይታ ብቻ የማይቀመጥ መሆን አለበት።

ለ. በሁለት ቃል የማይናገር (1ኛ ጢሞ. 3:8)፡- ከቤት ወደ ቤት እየዞረ ተረትን አያወራም፤ ሐሜተኛ አይደለም። ለአንድ ምእመን አንድ ነገር፤ ለሌላው ደግሞ ሙሉ ለሙሉ ከመጀመሪያው የሚቃረን ነገር አይናገርም። በሚናገረው ነገር ልትተማመን ትችላለህ።

ሐ. ለብዙ ወይን ጠጅ የማይመጅ (1ኛ ጢሞ. 3:8)፡- ይህንን በቁጥር 3 ላይ ተነጋግረንበታል።

መ. ነውረኛ ረብ የማይወድ (1ኛ ጢሞ. 3:8)፡- ዲያቆናት መባዎችን በመያዝ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለተቸገሩ ሰዎች ያከፋፍላሉ። ገንዘብን ለመስረቅ ወይም ለግል ጥቅም ለማዋል የሚያስገመኙ ሊሆን ይችላል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ የገንዘብ ኮሚቴዎች ለገንዘብ መንፈሳዊ አመለካከት ሊኖራቸው ይገባል።

ሠ. የሃይማኖትን ምሥጢር የሚይዝ (1ኛ ጢሞ. 3:9)፡- «ምሥጢር» የሚለው ቃል «በአንድ ወቅት ተሰውሮ የነበረና አሁን ግን በእግዚአብሔር የተገለጠ እውነት» ማለት ነው። የእምነት ታላላቅ ትምህርቶች ከእምነት ውጪ ላሉት የተሰወሩ ናቸው። ጌታን በሚያምኑ ዘንድ ግን የተገለጡ ናቸው። ዲያቆናት የክርስትናን ትምህርቶች መረዳትና በመልካም ሕሊና መታዘዝ አለባቸው። ስለ ቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ስብሰባ ማካሄድና ሥራውን በተቀላጠፈ መንገድ እንዴት ማራመድ እንደሚቻል መወሰን ብቻ በቂ አይደለም። ውሳኔያቸውን በእግዚአብሔር ቃል ላይ መመስረትና በመልካም አኗኗራቸው ማሳየት አለባቸው።

አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከእግዚአብሔር ቃል የበለጠ፣ የቤተ ክርስቲያናቸውን መተዳደሪያ ደንቦች እንደሚያውቁ አስተውያለሁ። ሥነ-ሥርዓትን ለመጠበቅ ሕጎችና ደንቦች መኖራቸው አስፈላጊ ቢሆንም፣ የቤተ ክርስቲያንን ጉዳዮች በእግዚአብሔር ቃል ላይ በመመስረት መምራት ተገቢ ነው። ቅዱሳት መጻሕፍት የቀደምቷ ቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ ደንብ ነበሩ! መጽሐፍ ቅዱስን የማያውቅ ዲያቆን ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ዕድገት እንቅፋት ነው።

ከዚህ ዓለም በሞት የተለየ አንድ መጋቢ ዓደኛዬ ከሌላ ቤተ ክርስቲያን የተገነጠለና እርስበርሱ ሁልጊዜ የሚጣላ ቤተ ክርስቲያን ማገልገል ጀመረ። እርሱ ከነገረኝ እንደተረዳሁት የሥራ ስብሰባቸው ጉድ የሚባልለት ነበረ። የቤተ ክርስቲያንን መተዳደሪያ ደንብ የመጽሐፍ ቅዱስን ያህል የሚከበር ነበር። ሰዎቹ «አረንጓዴው መጽሐፍ» ብለው ይጠሩታል። ዓደኛዬ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር ጀመረ። መንፈስ ቅዱስም የሰዎችን ሕይወት መለወጥ ጀመረ፤ ነገር ግን ጠላት ሥራውን ጀመረና አንዳንዶቹን መሪዎች በስብሰባ ላይ መጋቢያቸውን እንዲቃወሙ አነሳሳ።

«አረንጓዴውን መጽሐፍ እየተከተልክ አይደለም!» አሉት

ጓደኛዬ መጽሐፍ ቅዱሱን ከፍ አድርጎ አነሳና «የእግዚአብሔርን ቃል እንከተላለን ወይስ በስዎች የተጻፈውን አረንጓዴ መጽሐፍ?» ብሎ ጠየቀ። ይህ ለቤተ ክርስቲያኒቱ ወሳኝ ነጥብ ነበረ። ከዚያ በኋላ እግዚአብሔር አስደናቂ በሆነ ዕድገትና ኃይል ባረካቸው።

የእግዚአብሔርን ቃል የማያውቅ ዲያቆን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ጉዳዮች ሊያስተዳድር አይችልም። በእግዚአብሔር ቃል የማይኖር፣ ነገር ግን «ያልጸዳ ሕሊና» ያለው ዲያቆን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ሊያስተዳድር አይችልም። አንድ የቤተ ክርስቲያን አባል ታዋቂ፣ በሥራው የተሳካለት፣ ወይም በልግስና የሚሰጥ ስለሆነ ብቻ በዲቄና ለማገልገል ብቁ አይደለም።

ረ. የተፈተነ (1ኛ ጢሞ. 3:10)፡- ይህ ሕይወታቸውን በመመርመር ራሳቸውን እንዴት እንደሚገዙ መረዳትን ያሳያል። በብዙ አብያተ ክርስቲያናት አዲስ አባል ወይም አዲስ ክርስቲያን በጉብኝት፣ በመስተንግዶ፣ በሰንበት ትምህርት ቤት በመርዳትና በሌሎች ብዙ መንገዶች እግዚአብሔርን ማገልገል ሊጀምር ይችላል። በማቴ. 25:21 ያለው መመሪያ ይህ ነው፡- «በጥቂቱ ታምነሃል በብዙ እሾምሃለሁ»።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሱ ጥቂት መሪዎች በመጀመሪያ እንደ ባሪያ የተፈተኑ እንደነበረ ማስተዋል ጠቃሚ ነው። የሴፍ በሀገሪቱ ላይ ሁለተኛ መሪ ከመሆኑ በፊት፣ በግብፅ ለአሥራ ሦስት ዓመታት ባሪያ ነበረ። ሙሴ እግዚአብሔር ሳይጠራው በፊት፣ ለአርባ ዓመታት በጎችን ይጠብቅ ነበር። ኢያሱ የሙሴ ምትክ ከመሆኑ በፊት፣ የሙሴ አገልጋይ ነበረ። ዳዊት ሳሙኤል ለንጉሥነት ሊቀባው ከመጥራቱ በፊት፣ የአባቱን በጎች ይጠብቅ ነበረ። ጌታችን ኢየሱስ እንኳን በባሪያ መልክ መጥቶ በአናሂነት ሠርቷል። ሐዋርያው ጳውሎስ ደግሞ ድንኳን ሰፊ ነበረ። በመጀመሪያ አገልጋይ ከዚያ ገዢ።

ሁልጊዜ ያልተፈተነን አባል የቤተ ክርስቲያን መሪ ማድረግ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያኒቱን ምስክርነት ያዳክማል። «ምናልባት ዓለማየሁን ዲያቆን ብናደርገው አዘውትሮ ወደ ቤተ ክርስቲያን ለመምጣት ይገፋፋል።» የሚለው ዐረፍተ ነገር የዓለማየሁን የእግዚአብሔርን ቃል አለማወቅ የሚያሳይ ነው። ያልተፈተነ ክርስቲያን ያልተዘጋጀ ክርስቲያን ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የመሪነትን ሥራ ብንሰጠው ከግንባታ ይልቅ ብዙ ጥፋት ሊያስከትል ይችላል።

ሰ. የራሳቸውን ቤቶች በመልካም ሁኔታ የሚያስተዳድሩ (1ኛ ጢሞ. 3: 11-12):- እግዚአብሔርን መምሰል በቤት ውስጥ መጀመር ስላለበት፤ የዲያቆን ሚስት የአገልግሎቱ አንድ ክፍል ናት። ዲያቆናት የፈቱና መልሰው ሌላ ያገቡ ሰዎች መሆን የላባቸውም። ሚስቶቻቸው ክርስቲያኖች ማለትም ስለ አገልግሎት ግድ የሚላቸው፤ «ለሐሜት» ያልተሰጡና (በቀጥታ «ዲያብሎስ ያልሆኑ» ለማለት ነው፤ ምክንያቱም ዲያብሎስ የሚለው ቃል «በሐሰት የሚከሰ፥ ሐሜተኛ» ስለሆነ ነው።) በሚሠሩት ሁሉ የታመኑ መሆን አለባቸው። የሽማግሌዎች ወይም የዲያቆናት ሚስቶች ሌሎችን ሲያሙና ሲሳደቡ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ላይ የሚደርሰውን ጉዳት ማየት የሚያሳዝን ነው።

አንዳንድ ተማሪዎች ቁጥር 11 የሚናገረው ስለ ሌላ የአገልጋዮች ቡድን ማለትም የሴት ዲያቆናት ነው እንጂ ስለ ዲያቆናት ሚስቶች አይደለም ይላሉ። ብዙ አብያተ ክርስቲያናት በሴቶች ሥራ፥ በጥምቀት፥ በኅብረት ጊዜያት ወዘተ. የሚያግዙ ሴት ዲያቆናት አሏቸው። ፌቤን በክንክራኦስ ቤተ ክርስቲያን ዲያቆን ነበረች (በሮሜ 16: 1 ቃሉ በግሪክ «ዲያኮኖን» ነው)። ምናልባት በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት የዲያቆናት ሚስቶች እንደ ሴት ዲያቆናት ያገለግሉ ይሆናል። የአመራር ቦታ ያዙም አልያዙም እግዚአብሔርን የሚፈሩ ሴቶች በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለሚያገለግሉት አገልግሎት እግዚአብሔርን እናመሰግናለን! አገልግሎት ለመስጠት ወይም ስጦታን ለመለማመድ የመሪነት ቦታ መያዝ የግድ አስፈላጊ አይደለም።

ሸ. ለመሥራት ፈቃደኛ መሆን (1ኛ ጢሞ. 3: 13):- ቦታውን ለመሙላት ብቻ ሳይሆን በቦታው ለመሥራት መቻል አለበት። «ማዕረግ» ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል «ደረጃ (በጦር ሠራዊት እንዳለው)፥ መነሻ መሠረት፥ ደረጃ፥ የመወጣጫ መሠላል» እንደማለት ነው። ይህ ለታማኝ ዲያቆን እንዴት ያለ ማበረታቻ ነው! እግዚአብሔር በመንፈሳዊ ነገር «ያሳድገዋል»። ደግሞም በቅዱሳን መካከል ሞገስን ይሰጠዋል። ይህም የበለጠ የአገልግሎት በር ይከፍትለታል ማለት ነው። ታማኝ ዲያቆን በእግዚአብሔርና በሰው ፊት መልካም አቋም አለው፤ ስለዚህ ቤተ ክርስቲያንን ለመገንባት እግዚአብሔር ይጠቀምበታል። ለውጤታማ አገልግሎት የሚሆን መንፈሳዊ ድፍረት አለው።

በርግጥ የዚህ በረከት አንዱ አካል የ «መንፈሳዊ ዕድገት» ን ዕድል ሊያካትት ይችላል። ለአንድ መጋቢ ዲያቆናት ሽማግሌዎች ሲሆኑና አንዳንዶች ሽማግሌዎች ደግሞ ሙሉ ጊዜያቸውን በመስጠት ወደ መጋቢነት አገልግሎት ሲጠሩ ማየት እንዴት ያለ ደስታ ነው። (በአዲስ ኪዳን አብያተ ክርስቲያናት ሽማግሌዎች ከራሳቸው አጥቢያ ጉባኤዎች የሚጠሩ መሆናቸው መታወስ አለበት። ከሌሎች ቦታዎች የሚመጡ አልነበሩም)።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ማገልገል ከባድ ሥራ ነው። ከእኛ እያንዳንዱ ሰው በእግዚአብሔር ጸጋ ብቁ መሆኑን ለማረጋገጥ ልቡን መመርመር አለበት።

3. ምዕመናን (1ኛ ጢሞ. 3: 14-16)

ሽማግሌዎች፡ ዲያቆናትና የቤተ ክርስቲያን አባላት የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ምንነት እንዲረዱ ማድረግ ያስፈልጋል። በዚህ አጭር አንቀጽ ጳውሎስ ሦስት መግለጫዎችን ሰጥቷል።

ሀ. የእግዚአብሔር ቤት (1ኛ ጢሞ. 3: 15)፡- የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ቤተሰባዊ ይዘት ስላላት፡ «የቤተሰብ» የሚለው የተሻለ ትርጉም ሊሆን ይችላል። ከጳውሎስ ተወዳጅ ቃላት መካከል አንዱ «ወንድሞች» የሚለው ነው (4: 6ን ተመልከት)። አንድ ኃጢአተኛ በኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት ሲያምን፡ ወዲያውኑ በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ዳግመኛ ይወለዳል (ዮሐ. 1: 11-13፤ 1ኛ ጴጥ. 1: 22-25)። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን አባላት ልክ የራሱን ቤተሰቦች እንደሚያይ አድርጎ እንዲንከባከብ መክሮታል (1ኛ ጢሞ. 5: 1-2)።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ቤተሰብ ስለሆነ፡ መመገብ አለበት። ደግሞም ሕዝቡን የሚያፋፋ ተመጣጣኝ ምግብ የእግዚአብሔር ቃል ብቻ ነው። የእግዚአብሔር ቃል ለእኛ እንጀራ (ማቴ. 4: 4)፡ ወተትና ሥጋ (1ኛ ቆሮ. 3: 1-2፤ ዕብ. 5: 12-14) እና ማር (መዝ. (119): 103) ነው። አንድ መጋቢ ሌሎችን ለመመገብ እንዲችል ጊዜ ወስዶ ለራሱ መመገብ አለበት (1ኛ ጢሞ. 4: 6)። ቤተ ክርስቲያን የምታድገው በጭማሪ ሳይሆን በተመጣጠነ ምግብ ነው (ኤፌሶን 4: 14-16)። አንዳንድ መጋቢዎች ሳምንቱን ሙሉ ጊዜያቸውን (የቤተ ክርስቲያናቸውንም ጊዜ) አባክነው በማጥፋት፡ በጌታ ቀን ለሕዝቡ የሚሰጡት አልሚ ምግብ የሚያጡበትን ሁኔታ መመልከት አሳዛኝ ነው።

እንደ ቤተሰብ ቤተ ክርስቲያን በፍቅር የሚሰጥ ቅጣት ያስፈልጋታል። ያልተቀጡ ልጆች ዓመፀኞችና ጨካኞች ይሆናሉ። የማኅበሩ መንፈሳዊ መሪዎች ቅጣትን ተግባራዊ ማድረግ አለባቸው (1ኛ ቆሮ. 4:18-5:13፥ 2ኛ ቆሮ. 2:6-11)። አንዳንድ ጊዜ ልጆች ተግሳጽ ያስፈልጋቸዋል። ሌላ ጊዜ ቅጣቱ የበለጠ ጠጠር ያለ መሆን አለበት።

በተጨማሪም ልጆች መበረታታትና ምሳሌያዊነት ያስፈልጋቸዋል (1ኛ ተሰ. 2:7-12)። መንፈሳዊ መሪዎች የአሳዳጊ እናት ርኅራኄ እና የአፍቃሪ አባት ጥንካሬ ያስፈልጋቸዋል።

ለ. ማኅበሩ (1ኛ ጢሞ. 3:15)፡ - ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል በግሪክ ኤክሌሲያ ማለትም ጉባኤ ማለት ነው። ይህም በታዋቂ ዜጎች ንግድ በሚካሄድባቸው በግሪክ ከተሞች (የሐዋ. 19:29፥ 32) የነበሩትን የፖለቲካ ድርጅቶች ያሳያል፤ ነገር ግን በአዲስ ኪዳን ውስጥ የምእመናን ማኅበራት የሆኑትን አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ለማሳየት ወደ 100 ጊዜ ተጠቅሷል። የግሪኩ ቃል «ተጠርተው የወጡ» ማለት ነው። (በሐዋ. 7:38 የእስራኤልን ሕዝብ ከግብፅ መውጣት ለመግለጽ ተጠቅሷል፤ ነገር ግን እስራኤል በአዲስ ኪዳን አስተሳሰብ ቤተ ክርስቲያን አልነበረችም)።

ጳውሎስ ወጣቱ ጢሞቴዎስ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ማኅበር ውስጥ እንዴት እንደ መሪ ሆኖ መኖር እንደሚገባው እንዲያውቅ ፈልጎ ነበረ። የመጋቢነት መልእክቶች አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ለማስተዳደር መመሪያ የሚሰጡ መጻሕፍት ናቸው። በቅርብ ዓመታት ውስጥ አንድን ቤተ ክርስቲያን እንዴት መጀመር፥ መገንባትና፥ ማሳደግ፥ እንደሚቻል የሚናገሩ ብዙ መጻሕፍት ታትመዋል። አንዳንዶቹም ጥሩ ምክርን የያዙ ናቸው፤ ነገር ግን አንድን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ለማስተዳደር ከሁሉም በላይ ጠቃሚ የሆኑ ምክሮች በእነዚህ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት በተጻፉት ሦስት ደብዳቤዎች ውስጥ ይገኛሉ። አዲስ በተመሠረተ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አገልግሎት የጀመረ ወጣት፥ እንዲሁም በአገልግሎት ብዙ ልምድ ያካበተ መጋቢ፥ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስና ለቲቶ ባካፈላቸው ትምህርቶች ራሱን ማስታጠቅ አለበት።

በርካታ የተለያዩ ዓይነት «ማኅበራት» አሉ። ቤተ ክርስቲያን ግን የሕያው እግዚአብሔር መኖሪያ ናት። የእግዚአብሔር መኖሪያ ስለሆነች፥ እንዴት መተዳደር እንዳለባት ሊነግረን መብት አለው። ቤተ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ልጅ ደም የተገዛች ናት (የሐዋ. 20:28)፤

ለሰዚህ እንዴት እንደምንኖር መጠንቀቅ አለብን። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የራሳቸውን የስግብግብነት ዓላማ ለማርካት፤ ሕዝቡን በተሳሳተ መንገድ የሚመሩ ሃይማኖተኛ ፈላጭ ቆራጮች መሆን የለባቸውም። (1ኛ ጴጥ. 5: 3-5 እና 3ኛ ዮሐ. 9-12)።

ሐ. የእውነት ዓምድና መሠረት (1ኛ ጢሞ. 3: 15-16)፡- ይህ የሕንፃ ፕላን ንድፍ ምስል ሲሆን፤ በኤፌሶን ለነበረው ጢሞቴዎስ ትልቅ መልእክት ነበረው። ምክንያቱም የዲያና ታላቁ ቤተ መቅደስ 127 ዓመዶች ነበሩት። መሠረት የሚለው ቃል መጠጊያ ወይም መደገፊያ የሚል አሳብ ይሰጣል። ቤተ ክርስቲያን እውነት በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የተገነባች ናት (ዮሐ. 14: 6፤ 1ኛ ቆሮ. 3: 9-15)፤ ነገር ግን ቤተ ክርስቲያን ራሷ የእውነት ዓምድና ተገን ናት።

አንድ ሐውልት ለሁሉም ሰው ሊታይ በሚችልበት ሁኔታ ከፍ ባለ መሠረት ላይ እንደሚቀመጥ ሁሉ፤ የቤተ ክርስቲያን የዓምድነት የአገልግሎት ገጽታም በመጀመሪያ ደረጃ የቃሉን እውነት በግልጽ ከማሳየት ጋር የተያያዘ ነው። ዓለም እንዲያየው «የሕይወትን ቃል ማቅረብ» አለብን (ፊሊ. 2: 16)። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ኢየሱስ ክርስቶስን በታማኝ አባላቷ የክርስትና ሕይወት ልምምዳቸው አማካይነት ታሳያለች።

ቤተ ክርስቲያን እንደ ምሽግ እውነትን በመጠበቅ እንዳይወድቅ ጥረት ታደርጋለች። (በየትም ቦታ «እውነት በአደባባይ ላይ ወድቋልና ቅንነትም ሊገባ አልቻለምና» [ኢሳ 59: 14]።) አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ከእውነት ዘወር ሲሉና (1ኛ ጢሞ. 4: 1-3) በአገልግሎታቸው ሲወላውሉ ጠላት እርምጃውን ያፈጥናል። አንዳንድ ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በኃጢአትና በክህደት አሠራር ላይ ወታደራዊ አቋም መውሰድ አለባቸው። ይህ በሰው ዘንድ የሚኖራቸውን ተቀባይነት ሊቀንስ ቢችልም፤ እግዚአብሔርን ግን ደስ ያሰኘዋል።

ቤተ ክርስቲያን ምስክር ሆና ልትቆምለት የሚገባት ዋናው እውነት የኢየሱስ ክርስቶስ ስበዕናና ሥራ ነው (ምናልባት (3: 16) የተጠቀሰው ከጥንት የክርስቲያን መዝሙር ሊሆን ይችላል)። ኢየሱስ ክርስቶስ በልደቱ ብቻ ሳይሆን፤ በምድራዊ አገልግሎቱ ጊዜ ሁሉ በሥጋ የተገለጸ አምላክ ነበር (ዮሐ. 14: 1-9)። የገዛ ሕዝቦቹ ባይቀበሉትም እንኳ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በመንፈስ የተመሠከረለትና የጸደቀ ነበረ፤ ምክንያቱም መንፈስ ቅዱስ ተአምራትን እንዲሠራና ራሱን እንኳን ከሞት

እንዲያስነሣ በኃይል አስታጥቆት ነበረ (ሮሜ 1:4)። የመንፈስ ቅዱስ በዓለም ላይ መኖር ራሱ ለዓለም ፍርድ ነው (ዮሐ. 16:7-11)።

ለመላእክት የታየ የሚለው የተመረጡት መላእክት ከኢየሱስ ሕይወትና አገልግሎት ጋር ብዙ ጊዜ መተባበራቸውን ያሳያል። ወደ መላእክት የተተረጎመው በግሪክ «አንጀሎስ» የሚለው ቃል «መልእክተኞች» ማለትም ነው (ያዕ. 2:25 ተመልከት)። ጳውሎስ ምናልባት የክርስቶስን ትንሣኤ ለመመስከር የተመረጡትን መልእክተኞች ይሆናል የሚጠቅሰው። ሆኖም ክርስቶስ ለጠፉ ኃጢአተኞች እንጂ፥ ለመላእክት አልሞተም፤ ስለዚህ ለአህዛብ ተሰብኳል። ይህም ጌታን ዓለም እንዲያምንበት እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ ወንጌልን እንድናደርስ ለቤተ ክርስቲያን የሰጠውን ተልእኮ ያስታውሰናል። በዕርገት ጊዜ በክብር አርጓል (ዮሐዋ. 1:2፥ 22)፤ ደግሞም አንድ ቀን ቤተ ክርስቲያኑን ያንን ክብር እንድትካፈል ሊወስዳት ይመለከታል።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንህ በአገርህና በዓለም ዙሪያ ኢየሱስ ክርስቶስን ለጠፉ ኃጢአተኞች እንድትመስክር፥ ይህ እንዴት ያለ አስደናቂ ማበረታቻ ነው!